

AMERIKOS LIETUVIŲ

THE LITHUANIAN AMERICAN

Nr. 48-tas

WORCESTER, MASS., Gruodžio (Dec.) 1, 1951

Telefonas DIAL 5-1094

Vol. XXXX

Maisto Kainos Vėl Lipa Viršū

Maisto ir kitų vartojamųjų daiktų kainos vėl pakilo viršū. Statistikos biuras praneša, kad kainos per vieną mėnesį, nuo rugsėjo vidurio iki spalio vidurio, pašoko viršū 0.8%, beveik vieną nuošimtį ir pasiekė rekordą. Dabar 1935 - 1939 metų doleris, pagal jo perkamąją galią, bera vertas tik 53.3 centus.

Dėl pragyvenimo pabrangimo visa cilė unijų kelia reikalavimus pakelti uždarius. Kai kurios unijos turi padariusios sutartis, kuriose yra numatyta automatiškas uždarius pakėlimas, jei pragyvenimo kainos lipa viršū. Tokių unijų nariai gaus uždarius pakėlimą be ginčų, bet kitų pramonės šakų darbininkai ketina reikalauti peržiūrėti jų uždarius ir juos pritaikinti prie gyvenimo pabrangimo.

Ar Londono Ryšiai Su Komunistų Kinija Bus Nutrauktas

Londonas. — Kada Winston Churchill užėmė - vyriausybę, vienas iš klausimų tarp diplomatų buvo ar Britanija toliau pripažins raudonąją Kiniją. Šis klausimas pavojingai skiria Britaniją nuo Amerikos. Dabar visiškai netinkamas laikas iškelti šį klausimą, nes gali ir paliešti paliaubų pasitarimus Korėjoje.

Vienok yra priežasties kodėl Churchill seks britų socialistų politiką. Britai kartoją vis, kad vakarai turi sekti Europą, turi žinoti kas ten dedasi, nes tai arena kur karas su rusais bus laimėtas ar pralaimėtas. Dėlto britai nenori, taip greitai nutraukti ryšius su Peipingu, nors amerikonom sunku suprast kaip jie gali laikyti savo misiją Peingunge, kada jų kareiviai šaudomi kiniečių komunistų Korėjoje. Vienok kaip kurie sako, kad pačios Jungtinės Valstijos turės galutinai pripažinti faktą, kad yra Kinijos komunistų režimas, kurs gal ir pasiliks.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "AMERIKOS LIETUVIŲ"

KOMUNISTAI NUTRAUKĖ NEPAPRASTĄ TYLĄ KOREJOS FRONTE

TOKYO. — Dveji komunistų puolimai rytiniame ruože nutraukė nepaprastą tylą, kuri buvo įsigalijusi skersai 145 mylias Korėjos fronto. Aštuntoji armija sakė, sąjungininkų kareiviai atrėmė puolimus prieš vidurnaktį. Gen. James A. Van Fleet, aštuntos armijos vadovas ir generolas Matthew B. Ridgway štabas užsiginė, kad įsakyta sustoti ka-

riauti. Vienok, buvo aišku kad Jungtinių Tautų karininkam fronte buvo duotas žodis vengti agresyvios akcijos. Komunistų kareiviai žaidė sviediniais sąjungininkų akivaizdoje. Sąjungininkai nešaus į komunistus, pakol jie nešaus į juos ir lauks kol nepaaiskės ar komunistai laikysis 30 dienų paliaubų taisykių.

Reikalauja Sustabdyti Tautų Žudimą

Jungtinių Tautų Būstinė iš New Yorko praneša, kad aštuonios JAV tautinės mažumos sudarančios 12 milijonų Amerikos piliečių, kurie yra gimę komunistų užgrobtose valstybėse Europoje, atsiuntė Valstybės sekretoriui Achesonui prašymą reikalaujanti išskirti JT. Organizacijos suvažiavime komunistų vykdomo tautų naikinimo klausimą. Jungtinių Tautų Būstinė siimant priemonių sulaukys...

munistų miliciją tęsti tą nusikalstamą darbą dar didesniu mastu. 12 milijonų Amerikos piliečių atstovai reikalauja įtraukti į JT. konferencijos darbotvarkę. Sovietų ir jų agentų vykdomo tautų naikinimo tirimui klausimą ir sudaryti specialią komisiją tokiems kaltinimams iširti. Ten pat sakoma, kad iš Baltijos kraštų daugiau kaip 1 milijonų žmonių...

Atlantikos Jura Paėmė 20 Gyvybių Per 20 Valandų

BOSTON, Mass. — Antradienį ir trečiadienį per 20 valandų žuvo 20 žvejų, nuo Massachusetts valstijų jūrų pakraščio Penkiolika žuvo, kada 17 vyrų įgulos žuvimo laivas "Lynn" susidūrė su 16,000 tonų aliejaus tankieriu "Ventura". Keturi žvejai išsigelbėjo, bet iš jų du mirė vėliau.

Penki kiti žuvo, antradienį, kada laivas Mary M. skilo netoli Cuttyhunk salos. Šių penkių kūnai išimti iš jūrų.

Ventura sustojo tuojaus po susitrenkimo ir pradėjo ieškoti išgelbėti žvejus. Suplaukė 20 laivų, Pakraščio Sargybos laivai, Bostono policijos laivai ir lėktuvai apšvietė vietą kur nelaimė įvyko. Prieš dešimt metų, beveik toj pačioj vietoj 18 žvejų žuvo panašioje nelaimėje.

ATIDARYTA KAS VAKARAS IKI 8 VAL. VAKARE
SUTAUPYKITE \$15 PAPRASTAI \$49.95 \$34.95

LANE CEDAR CHEST

Pilnai 46" dydžio... papildytu su padėklu. Pilnai su Lane nuo kandžių apdrauda ir kitais Lane patentuotais bruožais!

LYGIAI KAIP ČIA RODOMA

LEWIS

302 Millbury Street Phone 7-3878

RANKANDŲ KRAUTUVĖ WILLIAM P. MAHONEY, manager

Sako Eisenhower Bus Repub. Kandidatas Į Prezidentus

NEW YORK. — NBC korespondentas Jack Begon sakė, kad generolas Dwight D. Eisenhower ketina baigti savo darbą Europoje anksčiau kitą metą ir priims republikonų nominaciją į prezidentus. Korespondentas sakė, Eisenhower savo militariskiem bendradarbiams pareiškė, kad jisai nevēliau vasario mėnesio išvyks iš Europos. Begono žinia atėjo iš Romos, kur Eisenhower dalyvavo Siaurės Atlantiko Sutarties tarybos susirinkime. Vienok, pats Eisenhower atsisakė pasakyti kaip ilgai jis pasiliks Europoje ir ar jis priimtų nominaciją, jei jo prašytų.

Reikalauja Mokėti Už Vogeler Laisvę

Vengrijos bolševikų valdžia iškėlė kaltinimą prieš amerikiečių, kad ji nemokanti už Robert A. Vogeler paleidimą iš kalėjimo. Sako, Amerika dar negražino iš Vengrijos išvežto turto, kuris buvo sulaukytas vakarinėj Vokietijoje ir yra Amerikos žinioje. Ypač bolševikai pasigenda šv. Stepono karūnos kuri yra amerikiečių zonoj Vokietijoje. Vengrijos bolševikai amerikietį Vogeler, nuteistą 15 metų kalėti, paleido pasipelnymo tikslu ir reikalauja užmokescnio. Dalį jo jie jau gavo, bet sako dar negana.

IŠ VARGO MOKYKLŲ BUITIES

— Vasario 16 gimnazijos bendrabutis paverčiamas Lietuvos Tremtinių Vaikų Namus, kuriuose gyvens netik gimnazijos moksleiviai, bet ir pradžios mokyklos amžiaus vaikais, atvykę iš tų vietovių, kur neveikia lietuviškos švietimo įstaigos. Kiekvienai tremtinių šeimai išsiuntinėti atitinkamo turinio pranešimai raginantieji pasinaudoti šia proga. Šiuo metu bendrabutyje yra 10 pradžios mokyklos mokinių, kurie lanko Diepholko lietuvišką pradžios mokyklą. Šis skaičius nuolat kyla.

— Užmezgė ryšius su plačiu pasauliu.

Vasario 15 gimnazijos moksleiviai — skautai dalyvavusieji tarptautinėje skautų Jamboree'j Austrijoje, padarė nemenką reklamą mūsų gimnazijai. Svetimtaučių susimėjimas buvo nemažas. Štai vienas Kalkutos gimnazijos direktorius, kurs buvo atvykęs su savo gimnazijos skautais, pasižadėjo palaikyti nuolatinus ryšius. O vienas Belgijos (Bruegge) gimnazijos direktorius — skautas pasižadėjo kuo galėdamas mūsų gimnaziją paremti.

— Vasario 16 gimnazija ir skautai.

Nebūtų Vasario 16 gimnazijos — neturėtume Vokietijoje nė vieno skautų vieneto. Taigi, kas remia gimnaziją — tas tuo pačiu paremia ir vienintėlį stiprų, darbštų ir darniai veikiantį AUSAUS tuntą su skaitlinga berniukų skautų draugove, nemaža skautų draugove, sk. vyčių būrelių ir vilkiukų būrių. Viso pasaulio lietuviai skautai turėtų visomis išgalėmis išgalėmis prisidėti prie mūsų vienintėlės gimnazijos išlaikymo. Tai būtų tikrai didelis gerasis darbelis!

— Nauji mokytojai gimnazijoje.

Išemigravus net 5 gimnazijos mokytojams, teko pakviesti keletas naujų. Jau atvyko ir dirba: dr. J. Sakalauskas, K. Motgabis, J. Jurkaitis, P. Knopfmueleiraitė ir P. Petkevičius.

— Praktinamas mokslas gimnazijoje.

Pedagogu Tarybos nutarimu, nuo š.m. spalio mėn. įvedamas gimnazijoje mergaitėms kulinarijos dalykų mokymas. Dėsto p. Petkevičienė kuri kartu vadovauja ir bendrabučio virtuve. Netrukus namų ruošos kursas bus papildytas audimo, siuvimo bei mezgimo kursu.

— Gražiai veikianti Memmingeno pradžios mokykla

Nuo š.m. rugsėjo mėn. Memmingene pradžios mokykloje dirba trys mokytojai (D. Buivydas, N. Jaškienė ir T. Demčiukienė) ir kapelionas kun. S. Laisuskas. Šiai mokyklai iš PLS V. K. Valdybos kasos ligšiol išmokėta 720, — DM ir vadovėlių bei rašomosios medžiagos išsiųsti už 200, — DM.

— Ateities rūpesteliai.

Lietuvių tremtinių mokyklų tinklas Vokietijoje labai išplėstas. Pasitikėta viso pasaulio lietuvių vieninga parama šiam bendrajam lietuviškajam reikalui. Tiesa, Vasario 16 gimnaziją štai jau antruosius metus išlaikyti įstengiamo. Aukojama daugiausiai gimnazijai, bet kitoms mokykloms beveik nieko negaunama. Tenka todėl skirti dalį bendruomenės įmokamų mokesčių. Šiems gi tolydžio mažėjant, kyla rūpestis, iš kur gauti lėšų. Turime vilties, kad už šiomis dienomis išleidžiamus Motinos Mokyklos ženklelius gausime šiek tiek pajamų, kurios įgalins mus išlaikyti vargo mokyklą Vokietijoje.

Tinkamiausias Kandidatas į SLA Centro Iždininkus — Albinas S. Trečiakas

Kad sutaptų daug pinigų ir laiko SLA narių naudai, kad SLA reikalai būtų atlikti gerai ir greitai, kad SLA apdrauda ir pašalpa būtų stipriausia ir, kad SLA narių visi reikalai būtų pilnai apsaugoti, yra būtina reikalinga balsuoti už A. S. TREČIOKĄ ir išrinkti jį į SLA Centro Iždininko vietą. ALBINAS S. TREČIOKAS dirba SLA narių naudai virš 25 metų. Buvo SLA seimuose išrinktas į Apšvietos ir Finansų komisijas ir pavyzdinai dirbo jose 10 metų. Taip pat be pertraukos yra SLA 245 kuopos ir 5-to apskrčio valdyboje virš 25 metų. Be to, jis yra New Jersey ir New York valstijų laisniuotas apdraudos žinovas. Todėl visi SLA nariai yra pprašomi balsuoti už Albiną S. Trečiaką į SLA Centro Iždininko vietą.

SLA 245 kp. ir SLA 5-to ap. Valdybos Nariai

KONCERTUOJA VINCĖ JONUŠKAITĖ

Brooklyno Moterų Vienybė, norėdama pagerbti operos solistę Vincę Jonuškaitę, mininėja savo dainos darbo 25 metų sukaktį, gruodžio mėn. 7 d. New Yorko Carnegie Recital Hall ruošia jos koncertą. Koncerto pradžioje 8:30 val. vak. Dainininkei akompanuoja Aleksas Mrozinskas.

Vincė Jonuškaitė, Amerikos krantus pasiekusi prieš keleris metus, yra dviguba sukaktuvinė. Ji mini 25 metus nuo savo debiuto Lietuvos operoje ir tiek pat metų nuo savo pirmojo lietuviškų dainų koncerto.

WORCESTERIO LIETUVIAI !
IDEAL PHARMACY

Remkite Modernišką Lietuvišką Vaistinę
29 Kelly Square Worcester, Mass.

Jeį reikia vaistų, kreipkitės pas registruotą vaistininką, savinink, VYTAUTĄ SKRINSKĄ. Jis išpildo medikališkus daktarų receptus ir patarnauja visokiais sveikatos reikalais.

Be to, užlaiko geriausios rūšies kosmetikos, skutimosi reikmenų, knygų, laikraščių, filmų, saldinių, šaltkošės, riešutų, cigarečių ir skanių gėrimų.

Mes irgi suteikiame:—
(1) Gas Bill priėmimą,
(2) Money Order išpildymą,
(3) Veteranų Receptus ir blednų dykaį pildoml.

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

HARTFORD, CONN.

Zinios iš Lietuvių Veiklos, TMD Arbatėlė, Kitos Zinios.

Vietos kariai — legionieriai minėjo kariuomenės šventę parapijos mokyklos salėje 25 d. lapkr. Buvo meninė programa, kalbos ir pagerbimas žuvusių karių. Buvo daug žmonių šios šventės minėjime. Buvo iškilmingos ceremonijos šios šventės proga.

K lubo direktoriai nutarė surengti klubiečių vaikų malonumui kalėdinį vakarėlį, paskyrė komisiją vaikų žuvisių rengimui. Kol kas diena dar nenumatyta vaikų kalėdiniam vakarėliui, bet spėjama, kad bus 16 d. gruodžio, klube.

TMD narių arbatėlė įvyko šeštadienį klube, 17 d. lapkr., buvo nemažas būrelis TMD narių ir svečių, apie 50 vietos lietuvių arbatėlėje. Taipgi, burelis jaunimo ir Yale universiteto lankanti p-lė Laimutė Leonaitytė su savo bičiuliais, taipgi, svečiai iš Manchesterio Užupiai ir p. Birietienė, iš Merideno ponai Tomkai.

Meninę programą išpildė p. Dikiniene paskaitydama savo kūrybos kelėtą eilėraščių ir susilaukė klausytojų šilumos ir įvertinimo jos pasireiškimo programoje; p. Bočiūnas paskaitė porą eilėraščių iš rašytojo Santvaro kurybos, p. J. Gražulienė su gitaru palydavo davė keletą eilėraščių, svečiai ir TMD nariai gražiai vakarą praleido, tarpe žymesniųjų svečių dalyvavo Pulk. Sereika, Dikiniai ir būrelis jaunuolių, kurie gražiai padainavo ir pašoko.

Grįžusieji iš New Yorko susižiavimo Amer. Liet. B-nės įkurdinimo paršėvė malonius įspūdžius. Susižiavime dalyvavo mokyt. Ruseckienė, Jadvyga Gražulienė, adv. Giedraitis ir LOKO narys W.M.Chase.

“AL” Rep. M.

NEW HAVEN, CONN.

Kalėdoms Artinantis Atsiminkit Tremtinius

Artinantis Kalėdų šventėms, mes vieni kitiems, savo giminėms bei artimiems draugams bei draugėms iš papratimo perkam dovanas, idant jiems parodyti savo gerą širdį ir draugiškumą bei užuojautą švenčių metu. Gražus yra tai paprotis bei tradicija. Bet kaip būtų malonu jei kiekviena lietuvaite bei lietuvis pirkdamas dovanas dėl savo mylimųjų, prisimintų, kad ten užjūri Vokietijoje randasi daug senelių be sveikatos, taipgi mažutėlių vaikelių be tėvelių bei motinėlių. Gana didelis skaičius mūsų brangių sesių ir brolių senatorijose ligų kankinami be vilties pasveikti, turi viltį sudėję pas Amerikos lietuvius, kad jie pagelbės jiems jų gyvenimo dienas. Taigi čia būtų labai praklinus tikslas, kad kiekvienas pirkdamas dovanas savo mylimiesiems bei artimiems prisimintų ir mūsų nelaimingus brolius, bei seses tremtyje ir paskirtų nors mažą aukelę Šalpos Fondui. Tikiu, kad visų Kalėdų šventės būtų daug linksmenės.

HUDSON, MASS.

Mūsų Kolonija Neteko Tauraus Tautiečio, Andriaus Saslavičiaus, Pavyzdingo Lietuvis.

Po ilgoko laikotarpio sergavimo — vėžio liga, mūsų tauraus tautietis, vėlionis ANDRIUS SASLAVICIUS, 13 dieną lapkr. ankti ryto amžinai užmerkė savo akis palikdamas savo šeimą — žmoną Jevą (Stakelionaitę) Saslavičienę, dukrelę p. Anelę Grigaitienę, 2 sūnus, Joną ir Praną, gimines ir draugus didžiam nuliūdime; palaidotas penktadienį iškilmingai šv. Michael kapuose su bažnytinėmis apeigomis.

Nors mažai buvo vilčių jam pasveikti, visgi, jo mirtis papurtė vietos lietuvių ir amerikiečių Hudsono gyventojus, ypatingai jo vienintėlį brolių Benediktą Saslavičių gyvenantį Manchester, Conn. ir tolimesnius jo gimines, netekusias savo bičiulio.

Vėlionis Andrius Saslavičius gimė 1890 m. Gegužinių k., Žaslių Vals. Kaišėdorių apskr., Lietuvoje.

Mūsų Ligonė

Siom tarpu rimtai serga sąjungietė ir daug mūsų parapijai bei draugijoms pasidarė pati narė Ona Dekas, kuri randasi šv. Rapolo ligoninėje. Kol kas dar ligonės lankymas yra gydytojo uždraustas. Sąjungietės už savo narę nuolatos meldžiasi, kad Gerasis Dievas suteiktų Onai vėl tvirtą sveikatėlę.

Moterų Sąjungos 33-čios kuopos mėnesinis ir labai svarbus susirinkimas įvyks gruodžio 12 d., trečiadienį, parapijos svetainėje. Visos sąjungietės kviečiamos atsilankyti ir kitoms pranešti apie šį svarbų susirinkimą.

Dalyvausim Bendram Paminėjime

New Haven'o lietuvių neatsilikus nuo kitų kolonijų, bet jau ruošiasi dalyvauti bendram paminėjime 700 metų lietuvių tautos krikšto. Paminėjimas įvyks gruodžio 9-tą dieną, Hartford, Conn. M.

NEW BRITAIN, CONN.

Vietos lietuvių sužavėti gerb. Vyt. Marijošiaus bažnytinės muzikos ir dainų koncertu įvykusi šv. Andriejaus bažnyčioje, sekmdienį 18 d. lapkr., kuriame dalyvavo žymieji menininkai ir menininkės: Polyna Stoška, B. Thomas ir R. Montoni ir šv. Cicilijos parapiškos choras Vyt. Marijošiaus diriguojamas, labai gražiai pasireiškė šiame koncerte.

Koncertą pradėjo prof. Vyt. Marijošius J. S. Bach preliudija vargonais, vėliau artistai ir choras Vyt. Marijošiaus vadovybėje išpildė visą eilę gražių klasiškos dalykų ir žavėjo mūsų publiką. Buvo daug svetimtųjų pasiklausyti šio klasikos meno koncerto. Laimingi New Britaino lietuvių turėdami p. Vyt. Marijošiu, nes tikrai jis tegali surengti tokius koncertus mūsų kolonijos lietuviams.

D alyvis

tuvoje, sulaukęs 61 m. amžiaus mirė. Natūralu, visi žmonės miršta, bet nevisi mirdami palieka tokius savo gyvenimo brožus kaip vėlionis A. Saslavičius paliko. Šis mūsų tautietis buvo visų lietuvių ir amerikiečių mylimas ir godojamas kaip tobulas, pavyzdingas žmogus ir lietuvis. Nenuostabu, kad "Hudson Daily Sun" dienraštis nesigailėjo pašvęsti vietos pirmame brožuose trumpais brožais prisiminti vėlionį A. Saslavičių ir įvertinti jo gyvenimo nuopelnus jo šeimai ir šio miestelio gyventojų bendruomenei.

Vėlionis A. Saslavičius pasiekęs 19 m. amžiaus apleido tėvynę Lietuvą, iškeliavo į Ameriką laimės ieškoti, jį rado, bet nepamiršo savo senosios tėvynės Lietuvos. Apsigyveno Lowell, Mass., vėliau persikėlė į Hudson, Mass. ir čia išgyveno 37 metus, dirbo fabrike Hudson Worsted Co., buvo darbingas, gabus, tautai iškilo fabrike, buvo respektuojamas darbininkų ir fabriko vedėjų, Hudson miestelio gyventojų, nes jis buvo pavyzdingas žmogus, visi jį mylėjo ir godėjo.

Vėlionis Andrius Saslavičius buvo taurus lietuvis, narys šv. Juozapo draugijos, SLA ir ALTS skyrių, veiklus, patriotingas lietuvis, tankiai jo namai buvo svečių veikėjų namais. Šių žodžių rašėjui teko gerai pažinti vėlionį A. Saslavičių ir jo namuose nakvoti po įvykusių mano prakalbų, kurias vėlionis A. Saslavičius ir jo jau miręs draugas Šatas man surengė Hudsono. Vėlionis A. Saslavičius buvo "Amer. Liet." skaitytojas per 30 metų, remėjas lietuviškųjų reikalų, mažai savo taupomo turto atidavė labdarbei ir Lietuvos reikalams, vietos lietuvių bendruomenėje aktualus ir tankiai vadovaujama rolė lošė lietuviškoje veikloje.

Vėlionis Andrius Saslavičius buvo ramaus būdo, geros širdies, žodžiū, sielos žmogus; išauklėjo gražią šeimą, 2 sūnus — Joną ir Praną, abu išleido į mokslus norėdamas, kad jo sūnai būtų tobulesni žmonės, galėtų geriau pasireikšti už tėvų mažai mokslo gavusi Lietuvojė. Abu sūnai baigė mokslus kolegijose ir universitete, turi sukūrę gražų gyvenimą; dukrelę gražiai išauklėjęs — Anelutę išleido už lietuviu p. Grigaičio, žodžiu, kai šeimos taip bendruomenės žmonių gyvenime jis buvo pavyzdžiu kitiems žmonėms.

Jo brolio Benedikto Saslavičiaus, vienintėlio Amerikoje, pareiškimas daug pasako apie vėlionį A. Saslavičių: "Netekau mylimo brolio ir geriausiojo savo draugo, kuriame aš radau širdies žmogų bėdoje ar rodoje". Tikrai, mažai tokių brolių būna žmonių gyvenime. Žodžiu, vėlionis Andrius Saslavičius mirdamas paliko neišdildomus pėdsakus savo gyvenimo Hudsono, gražią praeitį ir atsiminimus ir jis nebus pamirštas jo artimųjų — šios mažytės lietuvių kolonijos lietuvių ir amerikiečių su kuriais jis sutapo ir gražiai gyveno. Del daug buvo pavyzdžių gyvenime, bėdoje prieteliu. Jis paliko du brolius Lietuvoje gyvenančius, del jų likimo tėvynėje labai sielojosi, nerymavo dėl jo senosios tėvynės nelemto likimo ir kančių po žiaurios maskolio okupacija. Lai bus lengva šiam mūsų tautiečiui Amerikos žemelė jį priglaudusi amžinai, bet palikusiam iš savo gyvenimo visiems mums malonus atsiminimus.

“AL” Rep. VMK.

BROOKLYN, N. Y.

PADEKA

Didžiojo New Yorko lietuvių jau antri metai spalio mėnesį skiria Vokietijoje pasilikusiems tautiečiams suselpti. Taip kaip kaip pernai mūsų jungtinėms jėgomis surinktos aukos pasiekė juos prieš pat Kalėdas, taip ir šiemet prieš tas metines šventes newyorkiečių materialinė parama praskaidrins jų nuotakas.

Vajaus komitetas vidaus rinkliava, koncertu, programos leidinių ir aukojusiais koncerto salėje surinko \$9,407.12.

Tik sutartinai dirbant, pavyko šią sumą, surinkti, todėl Vajaus Komitetas jaučia pareigą pareikšti viešą padėką visiems talkininkavusiems vajui. Ypatingai dėkojama Jo Ekselencijai Vyskupui V. Brizgiui už jautrią kalbą tartą salėje koncerto metu, New Yorko ir Brooklyno liet. parapijų klebonams, vikarams, rinkliavos punktų vedėjams, lietuviškiems laikraščiams, ypač "Darbininkui" ir "Vienybei", lietuviškų radijo valandų vedėjams Juozui Ginkei ir Jokūbei Stukui, koncerto programą atlikusiems menininkams: O perėtės Choriui su Mykolu Liuberskiu, operos solistai Felicijai Pupėnaitėi, Valislauskienei, dramos aktorėi Asei Dauguvietytei, pianistui Aleksui Mrozinskiui, Jozavitei orkestrui už grojimą ir dainininkui Pov. Osmolskiui už nupiešimą koncerto programos viršelio, lietuviams biznieriems parėmusiems koncerto programos leidinį skelbimais, pavieniams asmenims ir organizacijoms, įsidėjusiems tenai savo sveikinimus; Great Necko, Yonkerso ir Kearny - Harrisono lietuviams, savo vietovės pravedusiems rinkliavas ir tuo parėmusiems bendra dalyvavusiems.

Ypatingai aukojam ir aukotojoms, tiek aukojusiems tiesioginiai, tiek prisitūsiems savo aukas paštu. Šis BALFO vajus glaudžiau nei kitados, sujungė Didžiojo New Yorko lietuvių rankas savo tautiečiams padėti. Džiaugdamiesi šiuo faktu, pagalbos reikalingųjų vardu reiškiamė širdingą dėkui.

Didžiojo New Yorko Vajaus Komitetas

CHICAGO, ILL. PASAULIO LIETUVIŲ ARCHYVO STATUTAS

Viso pasaulio lietuvių spaudai buvo pranešta apie veikiančių Lietuvių Tremtinių Archyvo. Šiam Archyvu VLIKo Vykdomosios Tarybos Lietuviybės Išlaikymo Tarybos Valdytojas nustatė statutą. Statutas susideda iš 16 punktų, kuriame be administracinių santykių nustatymo yra ir visiems žinotinų dalykų.

Minėtame statuto Archyvas iki šiol vadintas Lietuvių Tremtinių Archyvu pavadintas PASAULIO LIETUVIŲ ARCHYVAS. Jis veikia VLIKo Vykdomosios Tarybos Lietuviybės Išlaikymo Tarybos žinioje ir priklausomybėje. Archyvu vadovauja minėtos Įstaigos paskirtas direktorius.

Pasaulio Lietuvių Archyvo (sutrumpintai PLA) tikslas — rinkti ir saugoti lietuvių istorinę medžiagą, esančią už Lietuvos teritorijos sienų. Darbas vedamas ta kryptimi, kad iš jo ateityje išsivystytų trys įstaigos: archyvas, muziejus ir biblioteka. Kiekvienas atsiųstas Archyvu dalykas laikomas pakuotą, jei kitaip nebuvo susitarta.

Archyvo išlaikymo lėšos sudaro: VLIKo, PLB ir kitų organizacijų subsidijos, pavienių asmenų aukos, palikimai.

NEW YORK, N. Y.

Rinkime Tik Visuomenininkus į SLA Viršininkus

SLA per 65 metus atliko daug didžių ir vertingų darbų. Daug pasitarnavo lietuvių tautai savo nariams ir visai Amerikos išeivijai.

Paskutiniaisiais metais SLA veikla visai apsnūdo: pritrūko visuomeniškumo, apleisti tautiniai reikalai, ne retai ir nariai nusiskundžia. Pildomosios Tarybos suvažiavimai pasidarė labai brangūs, o nutarimai mažai naudingi ir lietuviškajam reikalui ir patiems nariams.

SLA visus didžiuosius darbus nudirbo tada, kai ten dirbo idealistai visuomenininkai ir pilni lietuviškųjų reikalų supratimo.

Kad SLA Centre atgaivint visuomeniškumą, o patį veikimą pasukus naujesniais keliais, reikia išrinkti nors vieną kitą naują Centro viršininką — gerą visuomeninką. Vienas iš plačiausiai po visą Ameriką žinomiausių asmenų yra ALENA DEVENIENE.

Alena Devenienė jau daug metų sėkmingai dirba ALT, Tėvynės Mylėtojų Draugijoje, BALFe ypač imigracijos reikaluose, ir kitose organizacijose. Jos veikla graži patriotiška ir visuomeniška. Ji savo sumanymais, energija ir mokėjimu priteikia paliks garbingus pėdsakus lietuvių visuomenės istorijai ir lietuvių bendruomenės naudoms. Susirinkusiam SLA viršininkui reikalingas šis žmogus.

Todėl visi nominuokime ir rinkime į SLA Iždo Globėjus tik Aleną Devenienę. Ji padės priekelti SLA iš apsnūdimo, sugebės nukreipti veiklą taip, kad toji veikla paliks garbingus pėdsakus lietuvių visuomenės istorijai ir lietuvių bendruomenės naudoms. Susirinkusiam SLA viršininkui reikalingas šis žmogus.

Garbingas rinkėjau! Jei nori matyti SLA gyvenį veikimą, naudingą taupumą, gerą ir pilną lietuviškųjų reikalų supratimą ir daug kitų naudingų darbų ir visuomenės ir nariams nominuok ir rink į SLA Iždo Globėjus Aleną Devenienę.

Organizacinis Komitetas

Archyvas, gavęs šį statutą, įeina į normalias darbo vežes. Jo užsibrėžto tikslo vykdymo sėkmingumas yra pasaulio lietuvių rankose. Iš visų laukiama istorinės medžiagos. Tik visi po šapelį sunėšime didelį skruzdelyną.

Istorinę medžiagą siųsti šiuo adresu: Pasaulio Lietuvių Archyvas 2601 W. Marquette Road Chicago 29, Ill., U.S.A.

Waterbury, Conn.

Pradedant rudens bei žiemos sezoną: Pirmas didelis koncertas įvyks 1951 m. gruodžio 2 dieną, 2:30 val. po pietų, Temple Hall 156 West Main St. šalia YMCA. Waterbury. Koncertą išpildys garsus Brooklyn, New York Operetės choras vadovaujamas žymaus muziko dirigento Mykolo Liuberskio. Choras dalyvauja 50 dainininkų. Kartu su choru dalyvauja gerai žinomas humoristas Vitalis Zukauskas, Operetės choras yra vienas iš stipriausių bei geriausių šioje apylinkėje. Dėja, Operetės choras yra originalas iš Europos, ir gal papildytas vietiniais dainininkais-kėm, kuris patieks gražiausių ir naujausių lietuviškų dainų, kurių visiems bus malonu pasiklausyti. Humoristas Vitalis Zukauskas, stengsis pajavinti programą

DETROIT, MICH.

(Prof. Dr. Kan. J. B. Končiaus kalba, pasakyta Detroito per WJLB radio stotį 1951 m. lapkričio 3 d.)

Mieli Detroito Lietuviai!

Nepaprastai man džiugu kalbėti į jus, lietuvių, per šią radio stotį Detroito. Šis miestas yra didžiausias Amerikos pramonės ir automobilių gamybos centras, Malonu, kad seniau čia apsigyvenusieji lietuvių parodė gerą širdį, pakviesdami iš tremties virš dviejų tūkstančių savo brolių lietuvių. Naujakuriams, dar nemokantiems anglų kalbos, čia nelengva įsikurti, bet su jūsų, senųjų lietuvių, pagalba ir globa, jie nugalė pasitaikiusias kliūtis ir gan sėkmingai kuriasi. BALF vardu reiškiau nuosirdžią padėką seniau atvykusiems ir ši mēstai lietuviams už jų gerą ir galestingą širdį, parodytą naujakuriams.

Naujai atvykusieji lietuvių, kurie dėl žiaurios ruso bolševiko buvo priversti palikti savo gimtąjį kraštą, jūsų, mieli seni lietuvių, ir Jungtinių Amerikos Valstybių pastangomis pasiekė šį kraštą ir nežūrint, kad jų tarpe daug yra inteligentų ir mokslo žmonių, sugebėję prisitaikyti prie vietos sąlygų ir darbo.

Jūs, miei naujakuriai lietuvių, sunkių darbų ir prakaity uždirbtą pinigą taupykite, kad grįžtė į senąją tėvynę galėtumėte ją iš griuvėsių vėl atstatyti. Šis laimingas momentas mūsų gyvenime įvyks greitai laiku.

Lietuvių Tautos ateitis priklauso nuo mūsų. Jei mes būsim vieningi ir visi veiksime solidarai ir remsime Lietuvos laisvinimo žygius darbas ir aukomis, tai, būkime tikri, kad mūsų Tautos ateitis bus laiminga ir atgausime savo tėvynę ir laisvę. Kada mūsų tėvynė kasdien neįsisi nekaltas partizanų kraujas, kada mūsų sesės ir broliai nuolatos tremiami į tolimą ir šaltąjį Sibirą, mes, būdami laisvėje, visi be politinių ir religinių įsitikinimų skirtumų, privalome jungtis į viso pasaulio Lietuvių Bendruomenę. Tam atsiekti reikalinga, kad visi lietuvių: seniau atvykę, čia gimę, ir dabar apsigyvenę steigty bendrus centrus, įsigytų savo kultūros ir veiklos reikalams bendrus namus. Jūs, Detroito lietuvių, būdami taip skaitlingi, galite ir net privalote turėti centrinius savo reikalams namus. Mažiau skaitlingos tautinės kolonijos, kaip estai, turi daugelyje miestų įsigytį savo centrus, kuriuose yra puiki salės, scenos, kavinės, bibliotekos, skaityklos ir t.t. Mes, lietuvių, neturėtume atsilikti toje srityje.

Ačiu Dievui, kad Amerikos Jungtinėse Valstybėse gyvena virš milijonas lietuvių. Kada visų miestų ir miestelių lietuvių susiburs į tvirtus tautinius junginius, o tie junginiai įsijungs į viso pasaulio Lietuvių Bendruomenę, tuomet netik Tėvynės — Lietuvių išlaisvinimo atžvilgiu, bet ir šalpos srityje bus atlikti dideli darbai.

Nuosirdžiai prašau visų Detroito Lietuvių galestingumo ir ištiesti pagalbos ranką, nes dar daug tūkstančių mūsų brolių — senelių, ligonių ir vaikų tebėra Vokietijoje, varge ir skurde.

Humoro dalykėliais. Temple Hall salė didelė ir puošni, pačiam Waterburio centre, šalia YMCA. Nuosirdžiai kviečiame visus dalyvauti dideliame dainų koncerte, nes tai yra retenybė, o gal daug laiko praėis, pakol kitas toks koncertas bus suruštęs Waterburij. Koncertą rengia Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos skyrius. MJC

HEAD NOISE MISERY?

Try this simple home treatment. Many people have written us that it brought them blessed relief from the miseries of Head of Hearing and Head Noises due to cataract of the head. Many were past 70! For proof of these amazing results, write us today. Nothing to wear. Treatment used right in your own home — easy and simple.

SEND NOW FOR PROOF AND 30 DAY TRIAL OFFER

THE ELMO COMPANY
DEPT. No. 979
DAVENPORT, IOWA

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Josephine Leonaitis, 14 Vernon St., Worcester, Mass. Yearly Subscription: In U.S. \$3.00 In Foreign Countries \$4.00 Two Years Subscription \$5.00 Two Years Subscription \$6.00 One Half Year \$2.00 One Half Year \$2.50 Single Copies 10 cents Advertising rates on application

V. M. KLAUSUTIS

Mūsų Dienų Ivykiai

Kultūrinė Pažanga Ir Degeneracija; Civilizacija Keičia Savo Veidą.

ŽMONIŲ gyvenime nieko amžino nebuvo ir nebus, žmonės gema ir miršta, valstybėse ir tautose bei šeimose kas dešimtmečiai, pusamžiai matome didžius pasikeitimus, taip yra su kultūrinės pažangos ir degeneracijos besiplėtojama pasaulio kraštuose. Mūsų civilizacija žengdama pirmyn mokslo, naujų išradimų srityje daro žingsnį į prieką. Dėja, kartu su civilizacijos pažanga eina degeneracija.

Iš istorijos žinome, kad artimieji ryšiai ir tolimieji ryšiai turėjo aukšto lygio civilizaciją — didelę kultūrinę pažangą. O kas dabar artimieji ir tolimieji ryšiai — aukos degeneracijos. Europa iškilė, padarė didžius užsimojimus mokslo ir kultūros pažangoje, tapo krikščioniškos civilizacijos lopšys. Dėja, Europa eina keliais artimųjų ir tolimųjų rytų į degeneraciją. Politikieji ir ekonomikai karai, socialinė ir humanistinė europiečių galvosėna, šiais laikais, nepalyginama su netolimos praeities, daug laimėjimų matome. Dėja greta laimėjimų matome didžius nuostolius ir žmogaus nužmogėjimą Europoje.

Demokratijos, liberalinės tendencijos padariusios didelės įtakos Europos politinio, ūkinio ir kultūrinio gyvenimo pažangą, davė nemažai ir degeneracijos. Pastarieji du baisesi karai tai daviniai degeneratų o ne kultūros ir humanizmo žmonių. Komunizmas, nacizmas ir fašizmas tai socialpolitinės ir kultūriškai humanistinės degeneracijos produktai sugriovusieji Europą, davusieji žmonijai kančias, persekiojimus ir vergiją, mažųjų tautų išnaikinimo vykdymą — Genocidą.

Kas bus su amerikoniška civilizacija? — klausia žmonės. Amerika jauniausias kraštas krikščioniškos civilizacijos. Amerikai europiečių kultūros kraštas, mažai kuo jis išsiskiria iš europiečių kultūrinės pažangos. Amerika sukūrė materialinės kultūros gražius pastatus ir humanizmo amerikiečiams netrukus. Dėja, Amerika eina tais pačiais keliais kaip šio patalpinimo ir taisyklų tūk raštai, Amerika seka paskui Europą, talkininkauja europiečių karys, Amerika seka paskui Europą, talkininkauja europiečių karys, Amerika seka paskui Europą, talkininkauja europiečių karys, Amerika seka paskui Europą, talkininkauja europiečių karys.

Amerika Ir Europa Du Kontrastai

Kurie iš mūsų pažįstame Europą ir Ameriką, matome šiuose žemynuose žmonių gyvenime ir kultūroje didžius kontrastus — skirtumus. Europiečiai teigia, kad jie kultūringesni už amerikiečius, pastarieji priešingi europiečių nuomonei, tankiai jie ginčiasi, tarsi žmonės būtų dviejų skirtingųjų pasaulių skirtingos kultūros. Europiečiai teigia, amerikiečiai nelygūs europiečiams kultūroje, o amerikiečiai teigia, kad jie pralenkė ir paliko europiečius kultūros pažangoje.

Štai kame glūdi kontrastas europiečių ir amerikiečių galvojime ir vienu ir kitu ginčų. O visgi, kritiškai žvelgdami, tikrovės faktų šviesoje analizuodami europiečių ir amerikiečių skirtumus rasime bendrąjį pagrindą vienodos kultūros — vienodą civilizaciją pas abiejų žemynų žmones, skirtumas yra tiksliai tame, kad amerikiečių gyvenime ir pažangoje degeneracija eina kitokiu keliu negu europiečių gyvenime. Kai Europos kraštuose degeneratams matome viršūnėje humanizmo, raketierines valstybininkų ir didžioje pramonėje, tai pas amerikiečius rasime raketierius kylančius iš liaudies o ne iš valstybės viršūnės.

Amerikoniškieji banditai, raketieriai, žmogžudžiai, visoki degeneratai ateina iš demokratines ir socialines santvarkos. O europiečių banditai, žmogžudžiai, visoki raketieriai ateina iš valstybinių valdovų demokratų ir despotų politinio ir ekonominio imperializmo pavydale. Geriausias pavyzdys nacių, fašistų ir komunistų raketierių Europoje pasireiškusiujų degeneratais, anti-humanistais, nužmogintais žmonėmis. Amerikoje tokių degeneratų viršūnėse mažiau rasime, daugiau iš liaudies kylančių degeneratų matome banditais, raketieriais ir nužmogėjusiais žmonėmis.

Tiesa, kad europiečiai meninė kultūros atžvilgiu aukščiau stovi už amerikiečius, bet amerikiečiai turi išvystę aukšto lygio materialinę kultūrą statyboje, pramonėje, ukyje, susisiekimo ir transporto imonių bei technikos mokslo srityje. Tatoi negalima sakyti, kad vieni aukštesni, kiti žemesni. Mūsų nuomone, Europos ir Amerikos civilizacija pagrindiniai vienoda, skirtumą matome tiksliai žmonių charakteryje, vienoje ar kitoje kultūrinės pažangos srityje.

Tankiai europiečiai sako, kad amerikiečiai padaras materialinės kultūros, mašinos, automatai, žmonės be sielos — robotai! Europos žmonės humaniškesni, dvasios, sielos žmonės, etiškesni ir tobulesni už amerikiečius, nes jie meninė kultūros pažanga stovi aukščiau už amerikiečius. Mūsų nuomone, jei europiečių posakyje būtų teisybė, tai Europa nebūtų susilaukusi iš kultūringųjų vokiečių nacizmo, italai nebūtų susilaukę fašizmo, rusai komunizmo ir šitų "iznų" brutaliųjų jėgų nužmoginančių elementų. Jei Europa būtų humanizmo, sielos ir širdies žmogaus žemynas, tai nebūtų pergyvenusi tokių tragedijų kaip pergyveno dviejų pa-

IR RUSAI DALYVAUS ATEINANČIŲ METŲ OLIMPIADOJE

Tik 78 Milios Nuo Sovietų Sienos Vjetovėje Artėja Visu Laikų Didžiausias Sporto Pasirodymas, 1952 m. Olimpiada. Narsūs Suomiai Tikisi 100.000 Svečių, — Ir Stalinas Siųs Savo Raumenų Vyra su Įsakymu Laimėti —Arba... (Iš S. E. Post, 51)

(COLLIE SMALL) Vertė JON. BAŠ

(Tąsa iš pereito No.)

Taigi esame tikri, jog rusai pagaliau pasirodys Helsinky. Pereitą pavasarį buvo pranešta, jog rusų boksininkų komanda pakeliui į Europos pirmenybes Milane, misteriskai keistai dingo Minske ir niekada neatvyko į Milaną. Niekas nežino, kas su jais įvyko. Šis įvykis New Yorko sporto rašytojui Dan Parker davė mintį spėlioti apie visą eilę naujų Olimpijose pasirodymų, k.t. "didelės neapykantos bėgimas", "ant užkulnių ir pirštų galų žygiavimas", "mėtimai užgauliojimų", ir "klaidingų išvadų šokimai".

Iki šiol sporte rusai nelaimėjo ne vieno medalia, ir reikia tikėti, kad Olimpijos nariu buvimas juos žymiai pakeis. Kai Sovietų svorio kėlėjų komanda pralaimėjo prieš JV komandą Paryžiuje, tai jie grėbėsi suktumo — sau tinkamai perstatę įvertinimo sistemą kad įrodžius jog jie išėjo laimėtojai. Nuskubėję pas auksakalį pasidirdbdino trofejos dublikatą, vežtis į Maskvą. Pareitą vasarą Rusijos komanda grąsino išeisianti iš Europos lenvose atletikės atžybu Briusely akstės vien dėl to, jog pakeitimas, anot jų, per greit nustatytas. Pareigūnai jų kvaršina mi pagaliau nusileido ir taip bėgimas iš naujo buvo pakartotas. Po to, aišku, buvo taip kaip turėjo būti — rusų komanda laimėjo.

Be pralaimėjimų kartais Sovietų atletai paglemžė ir keletą pirmų vietų Briusely varžybose, o rusų moteris, kaip visada, liko nenugaliamos. Rusai į Briuselį nepasiėmė keletos savo geriausių sportininkų. Estų metikas Lipp, pav., buvo pranešta, paliktas dėl to, jog juo pakankamai nepasitikėta politikos atžvilgiu, taip toli nuo namų. Galbūt rusai prisiminė pasielgimą Jaroslav Droby Čekų teniso žvaigždės ir kitus satelitų įžmybes, kurias užsieny apsisprendavo už "žmonių demokratiją" ir pabėgdavo.

Tie žinovai, kurie sporto gyvenime gerai nusimano, teigia, jog keletas Olimpios rekordų Helsinkio dideliame stadione bus pagerinti. Vienas iš tokių pagerinamų tai šokimas su kartimi — dabar esąs 14 pėdų 3/4 colių. Du kiti, kurie galbūt pasiekis raudono kalkakmenio bėgimo take, tai 5000 metrų rekordas — 14 min. 17,6

saulinių karu laikotarpiais (ir dar gal pergyvens trečiąjį karą) o visgi materialistinė Amerika karo ir taikos metais nekarta parodė europiečiams savo labdarybę ir humanizmą. O jei amerikiečiai būtų žmonės be sielos, širdies, robotai, aišku, jiems europiečių likimas būtų svetimas. Rodos, kad tiksliai nepažįstantieji Europos ir Amerikos žmonės ginčiasi ir vieni kitus kritiškai vertina. Šį faktą esu pastebėjęs pas daugelį mūsų naujųjų lietuvių, kurie Amerikos dar mažai matė ir nepažįsta. Mažai jie Europą pažįsta būdami europiečiais, drąsiai kritiškai pasisako, laiko Ameriką nužmogėjusio žmogaus kraštu, o Europą sielos žmogaus pasauliu.

sek., ir 10.000 m. rekordas — 29 min. 59,6 sek.

1952 m. žaidimų laimėtojas šiuo metu, aišku, nežinomas. Visai daleistina, kad Sovietų Sąjunga turi galimybių pasiekti aukščiausių pasekmių ir išėiti su nauja garbe. Turint omeny bendrus davinis, kaip ten bebūtų, visos galimybės aiškiai rodo, kad JV-ės pakartotos užtikrintą laimėjimą, panašiai kaip 1948 m. Londono žaidimuose, iškovodama visišką taškų daugumą — 547,5, palikdama Švediją antroj vietoj su 308,5 taškais ir Prancūzija trečioj vietoj su 206 taškais.

Amerikiečių laimėjimas nelaimėi, nepadarys mus prieš kitus brangesniais. Taip pat mes niekada nedalindavome mūsų laimėtojams auksą, kaip, kad Benito Mussolini darė 1936 m. Nepatenkinti balsai galbūt vėl pasireikš, kaip kad buvo žiemos Olimpijose St. Montz 1948 m., protestuodami, kad rezultatai buvo Wall gatvės paveikti.

Žiūrint iš Olimpios bokšto į tuščią stadioną vieno tik trokštama, kad šį kartą viskas bus skirtinga ir kad "amžinai pažadai" atiduodant ūkininkas žemę "amžinon nuosavybėn", į kurią niekas niekad nesikosins...

— Į Vilnių rugsėjo mėn. grįžo iš gastrolių filharmonijos kolektyvas, per pusantros mėnesio pasiūstas aplankyti Ukrainos, Azarbedžano, Gruzijos Armenijos, taip pat Abchazo ASSR miestų. Koncertuose dalyvaavo choras, taip pat "Stalino premijos" laureatai socialistai J. Petraškevičiūtė ir A. Livontas. Dirigavo B. Dvarionas ir K. Kaveckas. Atliko Dvariono "Kantatą Stalinui" ir kt. panašius dalykus.

— Mokslo Akademijos darbuotojai Brundza, Šimkūtė ir Seibutis atliko pievų tyrinėjimo darbus Šilutės, Pagėgių ir Priekulės rajonuose. Rugsėjo mėn. taip suėmė visas savo įiegas ir dideliu vargu apibėgo aplink taką ir pasiekė finišo liniją, — bet Gailly buvo sumuštas. Jis nebuvo čempionas.

"Išrodė, jog jis bus prisilėgtas. Kai jis pribėgo baigmę, jis šypsojosi, — galbūt pro ašaras, bet aš žinau, jis šypsojosi. Tada Gailly dingė iš akių; minia kėlė jį į padanges. Man buvo tikru olimpiečiu, toks, kokiu turėtų būti kiekvienas varžovas".

Suomis nutylęs stebėjo susimąstęs tuščią stadioną. Tada jis vėl pastebėjo: "Tas belgas, aš sakau, buvo tikras vyras." (pabaiga)

UŽMIRŠTIEJI VAKARŲ KRAŠTAI

Europos sienos stumiasi į vakarus. B olševizmo skverbimuisi vakarus eina talikon vakarų Europos tautų europėjinės sąmonės nykimas. Kiekvienas sąnaris, kurį rusų komunistinis imperializmas išplėšia iš Europos organizmo, jau po kelerių metų dingsta iš sumažėjusio Europos kūno atminties. Tai yra pavojinga europėjinė mūsų laikų liga, kartu silpnumo židiny, kuris trukdo sukurti tikrą europėjinę bendruomenę. Ji prasideda mechanišku pagrobtųjų valstybių "nurašymu". Nors tolimuose tarptautinės diplomatijos užkampiuose dar vegetuoja formalus kai kurių egziliinių vyriausybų pripažinimas, bet abejingumas pradeda imti viršų net kultūrinėse ir bažnytinėse institucijose, kurios per šimtmečius buvo vakarų dvasios nešėjos ir vienintėlės bando išsilaukyti

raudoname potvinyje avangardines pozicijas. Antroje ligos fazėje prasideda visiškas žmonių užmiršimas: Europa tik kartais beparodo pasyvų susidomėjimą ir užuojautą "sovietų piliečiams", vieton neišdildomo įsisąmoninimo ir aktyvios paramos.

Ištisos tautos ir valstybės rodo šios ligos simptomus, bet jie dar nėra pakankamai stiprūs, kad pabudintų iš letargijos. Prieš dešimtį metų Pabaltijo tautos pateko į bolševizmo sukurtą ir šiandien jau yra užmirštos. Šiandien, dešimt metų vėliau, vokiečių sąmonės nykimas veda prie kontinento širdies paralyžiaus - baliųjų ir savisauga susirūpinusių širdžių pasitraukimas į abejotinę neįtralumo sritį yra pasirodęs leisti Maskvai tekėti iki Weimaro ir Wittenbergo.

SOVIETŲ KRONIKA

Paleckis iškilmingai ir su džiaugsmu paskelbė, kad jau 92 proc. visų Lietuvos ūkininkų suvaryti į kolchozus, jo terminu toriant, "savanoriškai" įsijungę į kolektyvus. Sniečkaus užtikrinimo kolchozinė santvarka esanti "amžiams Lietuvoje įvesta". Kolchozininkai juokiasi, kad iš to "amžinumo" neišeitų taip, kaip kad išėjo su Gedvilos, Mickio ir kt. dar pirmosios sov. okupacijos metu. "Amžinai pažadai" atiduodant ūkininkas žemę "amžinon nuosavybėn", į kurią niekas niekad nesikosins...

pat sudarytas Nemuno žemupio pievų žemėlapis.

— Palanga iš rajonų miestų teisių atžvilgiu pakelta į sritinius miestus.

— Lietuvos darbo žmonės verčiami minėti net krūvinąjį čekos kūrėją Dzaržinskį, bolševikų vadinamą "Geležinių Feliksų". Ryšium su jo mirties suaktyvinti darbininkams buvo nusiųstas susijęs su Kaunu. Mat, Kaune 1897 m. jis vedė devoliucinį darbą ir buvo caro valdžios areštuotas. Į karo muziejaus sodelį ta proga buvo suvaryta daugybė žmonių. Mitingą atidarė Kauno srities kom. partijos sekr. Ozarskis, pažymėdamas, kad Dzeržinskis savo veiklą pradėjo Vilniuje ir buvo vienas iš pirmųjų, kuris skleidė marksizmo leninizmo idėjas Lietuvoje. Tarp Kauno darbininkų vedęs revoliucinį darbą, organizavęs streikus, leidęs revol. literatūrą. Po jo kalbas apie kruvinąjį čekistą pasakė dar Sniečkus, Lenino ordinu apdovanojamas seniausias Kauno "Neries" fabriko darbininkas Narkevičius ir "Priekolo" brigadininkas Šilauskas.

— Į Vilnių rugsėjo mėn. grįžo iš gastrolių filharmonijos kolektyvas, per pusantros mėnesio pasiūstas aplankyti Ukrainos, Azarbedžano, Gruzijos Armenijos, taip pat Abchazo ASSR miestų. Koncertuose dalyvaavo choras, taip pat "Stalino premijos" laureatai socialistai J. Petraškevičiūtė ir A. Livontas. Dirigavo B. Dvarionas ir K. Kaveckas. Atliko Dvariono "Kantatą Stalinui" ir kt. panašius dalykus.

— Lietuvos darbo žmonės verčiami minėti net krūvinąjį čekos kūrėją Dzaržinskį, bolševikų vadinamą "Geležinių Feliksų". Ryšium su jo mirties suaktyvinti darbininkams buvo nusiųstas susijęs su Kaunu. Mat, Kaune 1897 m. jis vedė devoliucinį darbą ir buvo caro valdžios areštuotas. Į karo muziejaus sodelį ta proga buvo suvaryta daugybė žmonių. Mitingą atidarė Kauno srities kom. partijos sekr. Ozarskis, pažymėdamas, kad Dzeržinskis savo veiklą pradėjo Vilniuje ir buvo vienas iš pirmųjų, kuris skleidė marksizmo leninizmo idėjas Lietuvoje. Tarp Kauno darbininkų vedęs revoliucinį darbą, organizavęs streikus, leidęs revol. literatūrą. Po jo kalbas apie kruvinąjį čekistą pasakė dar Sniečkus, Lenino ordinu apdovanojamas seniausias Kauno "Neries" fabriko darbininkas Narkevičius ir "Priekolo" brigadininkas Šilauskas.

— Mokslo Akademijos darbuotojai Brundza, Šimkūtė ir Seibutis atliko pievų tyrinėjimo darbus Šilutės, Pagėgių ir Priekulės rajonuose. Rugsėjo mėn. taip suėmė visas savo įiegas ir dideliu vargu apibėgo aplink taką ir pasiekė finišo liniją, — bet Gailly buvo sumuštas. Jis nebuvo čempionas.

— "T.B." No. 13 giriasi, kad įvairiuose ž.ū. kursuose jau esą apmokyti 50,000 kolchozininkų. Čia tenka nebent tiek pridurti, jog tie kursai tik buvo vadinami žemės ūkio kursais; faktiškai tiek žmonių buvo "apmokyti" kom. propagandos. Dėl propagandos buvo pasiūsta Lietuvos kolchozininkų vardu delegacija net į Kubanę ir Stalino gimtinę. Dalyvavo, kaip ir visose panašiose "ekskursijose" veik išimtina vieni rusai. Spalio 22 d. Kaune buvo atidaryta rajoninė ž.ū. paroda, rodanči "stebklus kolchozuose..."

SKAITYKIT

IR PLATINKIT

"AMERIKOS LIETUVIŲ"

Literatura ir Mokslas

MUSŲ SANTYKIAI SU VOKIEČIAIS

Rūpindamiesi lietuvių tremtinių bendruomenės gyvenimu Vokietijoje neketiname nagrinėti mūsų tautos santykių su vokiečių tauta istoriniu bei politiniu požiūriu, bet norime pasisakyti dėl praktiškų kasdienių mūsų tautiečių santykių su šio krašto šeiminkais.

Vokiečiai, susidurdami su mūsų tautiečiais kasdieniniame gyvenime, reaguoja įvairiai. Vieni, pastebėję tame žmoguje kitatautį, darosi ypač mandagūs ir paslaugūs norėdami padėti jam patarimu ar pagalba, kiti, atvirksčiai, žiūri į jį kaip į svetimą, čia nereikalingą žmogų ir savo elgesiu tai parodo.

Turime prisipažinti, kad ir mūsų tautiečių pažiūros į vokiečius yra nevienodos. Vieni gali turėti aiškių simpatijos jausmų, kiti abejingumo, treči net neapykantos. Dažniausiai tas pareina nuo paskutiniųjų metų, ar net dešimtmečio patyrimų ir nuo paties žmogaus būdo. Lietuviai, kurie asmeniškai yra daug blogo iš pavienių vokiečių arba įstaigų patyrę, bus linkę iš anksto nepasitikėjimui ir kritikai, kuri dažnai gali būti tendencinga.

Mūsų geri santykiai su krašto šeiminkais yra svarbūs ne tik pavieniems mūsų asmenų ir bendruomenės vienetų elgesio susidaro ir bendroji apie tos tautos bendruomenę nuomonė.

Bendrai paėmus mūsų šiandieniai santykiai su vokiečiais nėra blogi ir vokiečių nuomonė apie lietuvius yra labiau gera, negu bloga. Visur ten, kur lietuviai aktyviau sueina į santykius su vokiečiais, jie laimi savo būdu, savo mandagumu, apsišvietimu ir supratingumu. Reikia pripažinti, kad tokių asmeniškų santykiavimų su vokiečiais, nežiūrint to, kad Vokietijoje išgyventa jau visa eilė metų nėra daug. Didžioji tremtinių masė, gyvendama stovyklose ir globojama sąjungininkų, netu-

rėjo nei reikalo nei progos santykiuoti su vokiečiais. Tik šiandien tas reikalas kaskart labiau išskyla, nors daug kam iš lietuvių tas santykiavimas tuo tarpu apsiriboja lankymais vad. "Arbeitsamt'uose" ir pan. įstaigose. Tik pačios bendruomenės ir jos vienetu viršūnės daugiau susiduria su vokiečiais, bet ir tai daugiausia įvairių valdinių reikalų plėtmėje.

Reikia tikėtis, kad ateityje ir lietuviai didesniu skaičiumi pajėgs įsijungti į vokiečių ūkį, dirbti vokiečių įmonėse arba sudaryti savas įmones. Labai svarbu, kad lietuviai tokiais atvejais sugebėtų užmiršti vokiečių padarytas skriaudas ir savo santykius su vokiečiais grįžtų bendru žmoniškumu, neapsunkindami juos iš anksto susidaryta bloga opinija. Svarbu taip pat įsijausti į vokiečių nusistatymą, kuris kartais rodomas ne dėl blogos valios, bet taip pat dėl a priori padarytos prielaidos, kad užsieniečiai vokiečių nekenkia. Šitokiais atvejais reikia lietuviams nemažos dozės kanrumo, santūrumo ir aktyvumo, kad parodžius, jog apie kokią nors neapykantą ar panieką bendruose žmoniškuose santykiuose lietuvių supratimu negali būti kal-

ta. Istant apie lietuvių laikyseną vokiečių tarpe reikia vis dėlto prisiminti tuos mūsų tautiečius, kurie iš baimės, iš liguisto menkavertiškumo jausmo arba net iš apskaičiavimo bando išsiginti savo lietuviškos kilmės savo gimtosios kalbos ir tapti lyg vokiečių. Susipratę lietuviai turėtų tokiais pastebėjais atvejais pasistengti savo tautiečiams išaiškinti, kad tokia laikysena yra ne tik negarbinga, bet ir nepraktiška. Anksčiau ar vėliau tas išoriai rodomas "vokiškumas" iškelia spragų, kurios iš viso meta tam žmogui šešėlių, padaro jį nebeiškiumi ir nepatikimu. Tuo tarpu iš karto

ŽINIOS IŠ STOVYKLŲ

— Jau visa eilė lietuvių stovyklų yra išnykusios ir apie jas liko tik prisiminimai ir istorinė medžiaga. Čia paduodame vienos tokios stovyklos apžvalgą, pasinaudodami p. V. Kažemėkaičio rūpestingai surinkta archyvine medžiaga.

— Wentorfo lietuvių stovykla.

Wentorfas yra vienas iš daugelio šiaurės Vokietijos kaimų, esantis prie Hamburgo rytinės miesto dalies,

aiškiai pasisakiusiam lietuviui joks garbingas vokiečių nedarys nei priekaištų, nei kliuvinių, nes toks lietuvis, kaip asmuo, darosi jam visai aiškus ir gerbtinas.

Vadovaudami lietuvių bendruomenei praktikoje stebėjome ne vieną tokį atsitikimą, kur vokiečių išvirtęs lietuvis jokios naudos ne pasiekė, bet virto tik nepasitikėjimo objektu. Tuo tarpu aiškus pasisakymas dėl savo tautos ne tik pakelia vidinę to žmogaus savijautą, bet tuo pačiu pakelia jo vertę vokiečių akyse. Vokietijoje išleisti įstatymai benamiui užsieniečiui teikia tas pačias teises kaip ir vokiečiui. Tik drąsiai, bet neįžiliai, gindami tas teises galime išsikovoti sau geresnį likimą šioje srityje.

Santykiuose su vokiečiais yra tas pats vokiečių pabėgėlis, kurio atžvilgiu vietiniai vokiečiai kartais esti dar neteisingesni kaip benamių užsieniečių atžvilgiu.

Nors nesitikiame politika, bet vieno svarbaus politinio veiksmo neturime užmiršti. Vokiečių vyriausybė ir jos atsakingieji politikai šiandien viešai kalba apie Oderio ir Neisės liniją, apie darauosius jiems atplėstus šilėžijos ir kitus plotus, kaip oficialiai apie 1937 metų sienas. Tuo būdu Klaipėdos krašto ir Mažosios Lietuvos klausimai yra lyg primirštami, lyg jau išrišta arba nereikšmingi. Būtų klaidinga šitaip galvoti. Tie klausimai yra tik atidėti. Kai ateis patogesnis laikas apie juos kalbėti, jie vokiečių bus iškelti ir tų klausimų šoks ar kitoks svarstymas gali užnuodyti mūsų santykius. Tokiu atveju lietuvių bendruomenės būklė pasidarytų ypač sunki, juo labiau, kad čia gyvenantieji Mažosios Lietuvos žmonės igautų nemažą politinį svorį tuo pačiu patekdami į politinio spaudimo presą.

Jau dabar reikia išsiamoninti tą sunkią čia, Vokietijoje liekančios lietuvių bendruomenės būklę tuo atveju, kai bus keliami ir Lietuvai svarbių sričių klausimai. Laisvame pasaulyje gyvenantieji lietuviai turi šiam eventualumui pasiruošti ir jam atėjus suprasti ypatingą lietuvių bendruomenės ir jos pavienių narių Vokietijoje padėtį.

Bergendorfo. Jame yra didžiulės Bismarcko ir Bose vardo 1936 m. statytos karėvinės, kuriose po Vokietijos kapituliacijos įsikūrė lenkų stovykla. Tarp daugelio blokų ir garažų, apgyvendintų vien lenkais ir ukrainiečiais, viename, vadinamame IX bloke, buvo įvairiausių tautybių žmonių mažomis grupėmis. Šio bloko gyventojai yra buvę įvairiausių pasaulio dalių žmonės, pradėdant japonais ir kiniečiais, baigiant Pietų Amerikos ir Australijos gyventojais.

1945 metais gegužės mėn. likimas atveda čia ir lietuvių grupę. Pradžioje jie čia sudaro mažumą ir blokas administruojamas olandų. Geros patalpos ir kitos gyvenimo sąlygos patraukė į save daugiau lietuvių. Jų skaičius kas savaitė vis didėja. Tolumųjų Rytų ir Vakarų Europos ir dalis Balkanų tautų atstovų. Visi išvažiuoja į savo tėvynės tik lietuviai, nuo senovės pasmerkti panašiam likimui su savo kaimynais lenkais, lieka čia, šioje stovykloje nešti sunkią tremtinio vilties ir laukimo nedalią.

Išvažiuavus olandams, bloko gyventojų daugumą sudaro lietuviai ir bloko administravimo darbas pereina lietuvių rankoms. Skaičius nuolat didėjo ir keitėsi. Vieni išvažiuodavo toliau į vakarus, nauji atvažiuodavo. Didžiausias skaičius lietuvių Wentorfo stovykloje buvo lapkričio mėn. apie 600.

Taip slinko dienos. Lietuviai laukė. Pasaulyje vyko viena po kitos konferencijos. Mūsų likimas vis neaiškėjo. Atėjo Kalėdos ir Nauji Metai, kuriuos Wentorfe sutiko 404 lietuviai.

Ši visa gyva lietuvių veikla baigiasi jau 1946 metų balandžio mėn. kai visus lietuvius perkelia į Spakenbergą, prie Geestachto, kur tuo būdu susispačia apie 2000 lietuvių.

Bet ir po to Wentorfe ne kartą buvo po kelis šimtus lietuvių, bet jau tik perėnamosoje stovykloje, pakeliui į Ameriką. Pastoviai Wentorfe dar gyvenančių lietuvių yra tik 11, kurie yra tos stovyklos administracijos įvairūs pareigūnai su šeimomis.

—Hamburgo ZOO stovykla panaikinta.

Didelė, gerai ir blogai pagarsėjusi, Zoo barakeliuose buvusi stovykla galutinai sulikviduota. Visi gyventojai iškelti taip pat į medinius barakus, bet atremontuotus, Hamburg - Altona, Daimlerstr. 44.

"PADANGĖS ARAS". -

"PADANGĖS ARAS" — the penname of a bard Of Lith's ambitions, wise and very bright, And of good manners, and also he's noble, And very peaceful, and avoiding trouble.

STASYS VEMBRĖ is his lawful name And he's a person now of renowned fame, As a bard he's talented, sent from above, As was Milton of the golden lute.

Or Shakespeare, Tasso, or our writer Poe, And he's a son loyal of our band by law, As I am also — know that, everyone, As a star of glory he shines like the sun!

And as A PRIEST pious of the Catholic church, He is our brightest and symbolic torch, Or guide to heaven, then to spirits' sphere, "PADANGĖS ARAS", let him live always here;

In our great country, by name U.S.A., And, as praise, let it sound for him now: Hurray!!!! And for his noble deeds and love of us, yes, Let Him, the Almighty, Preserve him and bless!—

Kazys Vidikauskas

Philadelphia, Pa., gruodžio (Dec.) 11 1951m.

"Because peace needs our united strength—"

Defense is our job, too!"

SAYS CLAUDETTE COLBERT

THESE are days when danger never sleeps—when only our power keeps our country safe.

That's why I say now, with all my heart—let's not relax! Defending America, and the blessings it gives us, is the most important job we have today!

Three and a half million Americans are doing their part in our armed forces. But defense is our job, too.

And one very important way we can all do a defense job is by buying our country's Defense Bonds. For bonds and other forms of saving are a protection for our homes and our families. They back up our military force with solid citizens and a sound economy.

They give America strength—and we all know by now that today peace is only for the strong!

Get in on the "D" Drive. Buy an extra Defense Bond today!

Do something now for peace! Sign up to buy an extra Defense Bond during the great Defense Bond Drive. Then go on buying Bonds regularly through your Payroll Savings Plan or the Bond-A-Month Plan where you bank.

Buy Defense Bonds every month. Now they earn interest 10 years longer! Now every Series E Bond you own can automatically go on earning interest every year for 20 years from date of purchase instead of 10 as before! The bond you bought for \$18.75 can return you as much as \$33.33! Bankers recommend Defense Bonds as one of the safest of investments.

THERE IS NO SAFER INVESTMENT IN THE WORLD TODAY— BUY U. S. DEFENSE BONDS

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

Amerikos Lietuvis

SKAITYTOJŲ ŽINIAI

Atnešiu Jums Lietuviškų Knygų, Kada Užrašysite "Amerikos Lietuvį" Kalėdų Dovanoms arba Prailginsite Dviems Metams Prenumeratą.

"AMERIKOS LIETUVIS" Mėgiama Dovana Jusų Draugams

Per sekančius du mėnesius, kurie "A. L." skaitytojai prisiųs penkis dolerius už "A.L." dviems metams arba už savo prenumeratą ir vieną naują skaitytoją, kaip dovana Kalėdoms, gaus lietuviškų knygų vertės \$4.00. "Amerikos Lietuvis", bepartviškas lietuvių laikraštis per 44 metus pasikvietė į talką gabius bendradarbius, kurie suteiks skaitytojams vėliausias žinias, įdomius straipsnius ir reikalingas informacijas. Užrašykite draugams "Amerikos Lietuvį" Kalėdų dovanom, tai atmins jus per visą metą. Pasinaudokite Proga Tuojau!

"AMERIKOS LIETUVIS" - 14 VERNON STREET Worcester, Mass.

SKAITYKIT

IR PLATINKIT

"AMERIKOS LIETUVI"

DIDELĖ IR RETA MENO ŠVENTĖ GLASGOW'E

Glasgow'e kolonijos lietuviai, suvisu nesitikėtai susilaukė tokios meno šventės, kokios dar veik niekuomet, nera Glasgow'e buvę. Sekmadienį, 21 d. spalio, Pavergtų Europos Tautų Išlaisvinimo Sąjūdžio vadovybė, vienoje iš didžiausiųjų McLellan Galleries Auditorijoje, Glasgow'e suruošė didingą, grandiozinį dainų ir tautinių šokių koncertą, kurio meninė programa, buvo begalo įvairi ir margi. Šios meno šventės programą išpildė trijų tautų menininkai, būtent: Ukrainiečiai, Latviai ir Lietuvis. Taigi ir visos chorų ir pavienių asmenų atliktos dainos, irgi tebuvo dainuojamos vien tik ukrainiečių, latvių ir lietuvių kalbomis. Kitomis kalbomis nebuvo dainuojama.

Vietiniam klebonui gerb. kun. J. Gutauskui, anglų kalboje visas tris tautines grupes plačiai ir publikai perstačius, meno šventės programą išpildyti, pirmiausia pradėjo ukrainiečiai, kurių grupės sąstata, buvo apie 30 asmenų. Visi vyrai, jų choras, diriguojamas jų pačių tautiečio, M. Leontavič, sulig iškalno nustatytos programos, išpildė 8 dainų numerius. Ypatinai labai jautri ir harmoninga buvo: "Per Ups Prut". Bet geros buvo ir "Forward" ir "Army Camp March". Jų tenoras E. Chornėj, atliko 2 M. Hajworonskij, poezijos dainų numerius.

Antrieji iš eilės sėkė latviai, kurių sąstata tebuvo apie 10 asmenų, veik per pusę abiejų lyčių. Jų choras, diriguojamas Z. Neimano, išpildė 3 dainų numerius. Jų dainininkė, Austr Ozols (soprano), atliko 4 E.

Daržins, ir J. Nedins dainų numerius, o tautinių šokių grupę, atliko 3 tautinių Latvijos šokių numerius.

Po pusės valandos įvykusios pertraukos, paskiausia pasirodė lietuvių grupė. Tai buvo visas jungtinis Glasgow'o Blai-vybės Dr-jos choras. Jų sąstata buvo irgi netoli tokis pats, kaip ir ukrainiečių, t.y. apie 30 asmenų, abiejų lyčių. Lietuvių grupės choras, diriguojamas p-lės J. Sarafinaitės atliko 6 dainų numerius. Lietuvių dainininkė, p-lė J. Sarafinaitė (Blai-vybės Dr-jos choro dirigentė), mezo soprano balsu, padainavo Žilevičiaus ir k., 3 numerius, o tautinių šokių grupę, atliko 6 Lietuvos tautinių šokių numerius. Taigi lietuviai atliko suvirš 15 numerų.

Reikia dar priminti, kad p-lė J. Sarafinaitei, pasipuošusiai tautiniais Lietuvos drabužiais bedainuojant "Karvelėli Mėlynasai", (taip pat ir antroje dainoje), per du skirtingus kartus, plykstelėjo nuo galerijų laikraščių fotografų raketinės šviesos į ją! Tos raketinės šviesos, rodos, kartais, plykstelėjo ir lietuvių šokėjų grupę.

Šis didingas trijų tautų koncertas, kurio programos išpildyme, dalyvavo netoli 80 asmenų, publikos atžvilgiu, reikia skaityti ir labai pavykusių, nes didžiulė McLellan Galleries Auditorija, ne tik kad apacioje, bet ir galerijos, buvo publika užpildytos. Net ir takuose, matėsi stovinti! Labai gaila, kad dėl stokos vietos laikraštis, aš negaliu kiek plačiau apie šią

meno šventę parašyti. Ji sutraukė didžiausią daugybę vietinių ir iš artimesnių apylinkių lietuvių, tačiau ne mažai buvo matyti ir lenkų, ir kitų tautybų žmonių, po kelis ar keliolika asmenų. Jame dalyvavo taipogi ir Lietuvos Garbės Konsulas Glasgow'e, advokatas p. Alexander MacGregor, ir kiti kai kurie škotų profesionalai, visuomenininkai, rašytojai, žurnalistai laikraščių fotografai ir kiti žymūs žmonės. Su latvių grupe, iš Edinburgh, Škotijoje buvo atvykę ir vienas jaunas trentinis latvių evangelikų liuteronų pastorius, Rev. T. Sapiets, su kuriuo trumpą valandėlę teko pasikalbėti anglų kalboje. Taip pat suvisu nesitikėtai teko susitikti ir su škotų dienraščio "The Evening Times" specialiu reporteriu, p. S. W. Malcolm, su kuriuo teko truputį ilgiau pasikalbėti. Jis gana įdomavosi šiuo koncertu, ir jo dalyviais, ir asmeninai man pažadėjo, palankiai ir šiltai apie šį trijų tautų koncertą per škotų dienraštį "The Evening Times" atsiliepti.

Išpūdingiausias momentas buvo tas, kad koncertui besibaigiant, visai publikai sustojus, vienas paskui antrą, visi trys chorai sudainavo Ukrainos, Latvijos ir Lietuvos tautinius himnus, kiekvienas choras gimtąja savo kalba. Lietuvių chorui, kaipo daugumoje škotijoje gimusiems ir augusiems, dar teko sudainuoti ir Didž. Britanijos himnas "God Save The King".

Iš tikrųjų reikia pasidžiaugti, kad Ukrainos, Latvijos ir Lietuvos reprezentantai taip puikiai

Kaip Tapti Amerikos Piliečiu

Common Council for American Unity ką tik išleido naują laidą savo plačiai vartojamo leidinio "How To Become a Citizen of the United States". Šis puikus vadovėlis turi vėliausias informacijas apie naturalizacijos įstatymus, procedūrą ir pilietybės reikalavimus. Qia rasite JAV konstituciją ir apie 130 klausimų ir atsakymų apie JAV valdžią ir istoriją — ką kiekvienas aplikantas turi žinoti.

Svarbiausi pakeitimai mūsų naturalizacijos įstatyme yra pasekmės "International Security Act of 1950", kuris pradėjo veikti 1950 m. rugsėjo 23 d. Tarpe pakeitimų yra "Naturalizacijos aplikantai dabar reikalaujami mokėti skaityti ir rašyti angliškai — t.y. kasdieninius žodžius ir frazes. Pirmiau reikėjo tik kalbėti angliškai, (2) ateiviai, kurie prieš dešimt metų prieš padavimą naturalizacijos peticijos buvo nariai bet kurios totalitarinės partijos arba jos skyrių sulai-

plačiai publikai, o ypatingai škotams pasirodė, su savo menu, kultūra, šokiais, tautiniais drabužiais, o ypatingai harmoningomis savo dainomis, tuomi įrodydami, kad tos trys tautos, ištikrųjų yra vertos, kad didžiosios Vakarų valstybės, atkreiptų rimtą savo dėmesį, ir darytų visa kas tik yra galima, tų trijų tautų išlaisvinimui iš komunizmo vergijos.

J. Butkevičius

URUGVAJAUS lietuviai taip pat turi savo radijo valandėlę, kuri buvo pradėta per modernią radijo stotį Norton CX 44. Atidaryme dalyvavo ir žodį tarė min. dr. K. Graužinis, jo bendradarbiai liet. or-jų atstovai. Ypač išpūdingą kalbą pasakė dienraščio "El Bieno Publico" direktorius parlamentaras dr. T. Brena. Lietuvių valandėlė bus transliuojama kas sekmadienį 3:30 val. vietos laiku, jos galės klausytis ir Argentinos lietuviai. Tačiau tarp vietos lietuvių dar

kyti nuo naturalizavimo.

Galima gauti knygutę "How To Become an American Citizen" iš Common Council for American Unity, 20 West 40th St., New York City. Kaina 60c.

vis pasitaiko komunistuojančių, prenumeruojančių "Darbą", lankančių Gorkio klubą etc., nors, kaip pastebi "Laikas", net pats Sovietų ambasados Montevideo mieste narys vienam lietuviui, norinčiam "grįžti namo", pasakė: "Juk čia taip gerai gyventi, kodėl jūs norite grįžti į vargą?"

Iš Duminės Lušnelės

Jumoristinių eilių knyga — visiem lygiai įdomi. Skaitykit ją dėl žingaidumo ir atsigavimmo. Joje rasite žmogaus didelę ambiciją nepasilikti dumoše, bet kilti į šviesą ir siekti to ko lengvai negalima. Skaitant prisiminsite Lietuvą ir nusistebėsite iš šių eilių rašytojo, K. B. Kraučiuo, naudingų pamokinių. Knygos kaina \$1.00.

AMERIKOS LIETUVIS, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

AMERIKOS LIETUVIO SPAUSTUVĖ

Atlieka Įvairius Spaudos Darbus

- Bilietus
- Kvietimus
- Plakatus
- Programus
- Konstitucijas
- Dokumentus
- Laiškus ir Vokus
- Knygas ir žurnalus
- Laikraščius
- Kalendorius

LAIKAS BIZNERIAM UZSISAKYTI KALENDORIUS SEKANTIEMS METAMS

Siuočas Pavyzdžius Per Paštą—Prijamam Užsakymus Per Paštą 14 VERNON ST. - WORCESTER, MASS.

Nepriklausomoji Lietuva

Rašo A. USPENSKIS (Jau miręs)

XV.

Boševikų Suorganizuotas Kareivių Sukilimas Aukštojo Panemunėje Ir Kituose Miestuose 1920 Metais. Karininkų Ir Karo Vadų Areštai. Vėl Vyriausias Kariuomenės Vadas Generolas S. Žukauskas Numalšina Sukilimą. Didvyriška Amerikos Leitenanto S. Harris'o Mirites Sukilimo metu. Amerikos Pagelba Lietuvai.

Čia nenoromis kyla klausimas — kodėl viso šio sukilimo metu nekrito kraujo auka nei vienas karininkas? Kodėl karininkai taip stropiai buvo sargybinių saugomi ir tauojami? Ir net maitino juos iš tos kareivinių virtuvės, kur jie buvo uždaryti. Kaip visa tai nepanašū į "didžiosios bekravjės" rusų revoliucijos įvykius!

Matyt lietuvių kareiviai nebuvo dar netekę savo sveikos galvosenos, ir todėl tai r šis sukilimas nepavyko.

Taip pat nepavyko organizuoti kituose Lietuvos miesteliuose boševikų sukilimus. (Parp kitko Frėdoje (Kauno priemiestyje) buvo AMERIKOS KARO MISIJOS NARYS LT. S. HARRIS. Pasigirdus šūviams is didvyriškai pats puolė prie pabūklų, no-ėdamas sustabdyti ugnį, bet nespėjus jam ribėgti, jis krito pašautas boševikų kulka. Amžina atilsį didvyri. Jo atminimas liks mžinai gyvas lietuvių širdyse! Bendraiiais sunkiais Lietuvai laikais Amerikos ungtinės Valstybės palaikė ją ne tik morali, bet ir materialiai. Amerikos lietuviai .A.V. prezidentui įteikė milijoną parašų 138 knygas), prašydami pripažinti Lietuvą de jure (1921. V. 31.).

Amerikos Raudonas Kryžius nuolatos luntė Lietuvon pilnus ligoninių įrengimus, aistus įvairiausių mėsos ir pieno produktų, o taipogi drabužius, lovos baltinius, kalbinius, anklodes ir batus. Specialiai Lietuvos kariuomenei buvo atsiųsta visa apanga.

Pasibaigus tardymui, artilerijos dalinys, uriamė įvyko sukilimas, buvo išformuotas.

XVI.

karininkų Kursai. Aš Tų Kursų Organizatorius ir Vedėjas. Lektorių Ir Klausytojų Sąstata. Kursų Pabaigtuvės. Lenkų — Sovietų Karo Pradžia.

Po A. Panemunės ir kitų igulų sukilimo, merolas S. Žukauskas atkreipė rimtą dė- esį į Lietuvos kariuomenės karininkų są-

statą ir moralinį lygį, o taipogi į karininkų pastarųjų sugebėjimus. Jo įsakymu, greta Karo Mokyklos, su 4-rių mėnesių mokslo metais, buvo įsteigti Karininkų Kursai. Jų tikslas — papildyti kariškas žinias tų jaunų karininkų, o taipogi Lietuvos kariuomenės karininkų iš praporščikų (karo meto skubotai paruošti rusų armijos leitenantai), nors dauguma jų per karą buvo išsitarnavę aukštesnius laipsnius.

1920 m. kovo 2 dieną gavau įsakymą atvykti pas vyr. štabo viršininką tarnybos reikalui. Generolas Nastopka pareiškė man, kad kariuomenės vado parėdymu esu skiriamas Karininkų Kursų organizatoriumi ir viršininku. (Kr. Apsaugos Ministro Įsakymas 1920 m. kovo 2 d.). Aš jam pareiškiau, jog nesu akademikas, o paprastas rikiuotės karininkas ir, kad, gal būt, atsiras-tų kitas, labiau tinkamas šiai vietai, su aukštuoju karo mokslu, karininkas. Tuo momentu kambarin įėjo generolas Žukauskas. Jis paaiškino man, ko, būtent, iš manęs reikalaujama ir kokie karininkai bus į tuos kursus komandiruoti. Nebebuvo galima toliau ginčytis ir aš tučiuojau griebiausi organizacinio darbo. Pirmiausia aplankiau tą nežymų būrelį karininkų akademikų, dirbusių įvairiuose Vyr. Štabo skyriuose. Įmano prašymą skaityti karininkų kursuose paskaitas visi atsiliepė teigiamai. Sudary-tąją kursų programą ir lektorių sąstatą patvirtino Vyr. Kariuomenės Štabo virš-ininkas kurio žinioje jie buvo.

Tuo būdu paskaitas skaitė:
2) Karo teisę (Karo teismo įstatymai) vyr. leitenantas, vėliau generolas, Karo Teismo pirmininkas, Šniuksta.

2) Taktiką ir strategiją — rusų generali-nio štabo pulkininkas Vendt (jį greit pakeitė gener. štabo viršininkas).

3) Topografiją — kar. topografas kapitonas (vėliau generolas) Dirmantas.

4) Fortifikaciją — karo inžinierius, ma-joras (vėliau Krašto Apsaugos ministras Slizys.

5) Kelių ir tiltų statybą kap. Kurkauskas (vėliau Klaipėdos gubernatorius).

6) Pionierių darb. — majoras Šilingas, inžinerijos pulko vadas.

7) Statutai Rikiuotės ir įgulos, 8) Draus-mės, 9) Lauko tarnybos, 10) Vidaus tarny-bos—PULK. USPENSKIS.

11) Jojimas — rotmistras Glinskis.

12) Rysių tarnybą — kapitonas V. Vaiš-vila.

Be to, kursų viršininko padėjėju paskir-tas kapitonas Kaunas, ūkio dalies viršininku kap. Gornas, ir adjutantu kap. Kedzys. (du paskutinieji iš kursantų tarpo).

Greit pradėjo rinktis iš pulkų, štabų ir komendantūrų komandiruotieji karininkai. Jų sąstata buvo labai margas. Pagal laips-nius, nuo leitenanto iki majoro imtinai. Pa-gal sugebėjimus taipogi. Labai maža dalis pasirodė esanti gabi, dauguma buvo žemiau vidutinių gabumų, bet buvo komandiruoti į kursas ir tokie, kurių pulkas paprastai norėjo atsikratyti kaip kenksmingo ele-mento. Taip pavyzdžiui tik atvykus kari-ninkams, apie trys iš jų buvo reikalinga uždaryti daboklėn, nes buvo teisiama. Du iš atvykusiųjų tarpo, patikrinus dokumentus, pasirodė visai ne karininkai ir t.p. Tuo bū-du, apie dešimtį karininkų teko sugražinti į pulkus. Klaustytojų skaičius siekė arti 50.

Karininkų kursai tilpo 3-jų aukštų mūri-niuose namuose, greta Kauno Miesto Ko-mendantūros, Tolstojaus 185 gatvėje. Pir-mam aukšte valgomasis, virtuvė ir didelė rikiuotei ir gimnastikai salė. Antram aukš-te klasės ir raštinė. Trečiam — kursantų miegamieji.

Generolas Žukauskas, dar nesuvažiavus klausytojams, aplankė ir pats apžiūrėjo vis-as kursų patalpas. Išklause smulkaus pranešimo apie kursų organizavimo eigą ir davė parėdymą atgabenti lovas, matracus, pagalves, lovų baltinius, indus valgomajam ir virtuvei ir kt. Greit po to generolas išvy-ko atostogų, o (laikiniai) Vyr. Kariuomenės Vado pareigos buvo paskirtas Karo Mo-kyklos Viršininkas generolas Galvydis — Bykauskas, o Karo Mokyklos Viršininku— pulkininkas Tvaronas. Kovo mėn. 8 dieną prasidėjo kursuose paskaitos. Pradžioje di-desnė jų dalis (dėl terminų stokos), buvo dėstoma rusų kalba k. a. fortifikacija, tak-tika, strategija ir topografija.

Atsimenu kaip į kursus atsilankė Kar. Vadas generolas Galvydis. Aš sutikau jį ra-portu. Kaip tik vyko majoro Šilingo pas-kaita "Keliai ir tiltai". Kai mes įėjome į

klasę vyriausias kursantas majoras Bivei-nis sušuko "ponai karininkai!" Pasisveiki-nęs su lektorium ir kursantais, generolas atsisėdo paskutiniam suole, aš greta jo. Ši-lingas dėstė rusiškai. Paklausęs paskaitos kokį pusvalandį, generolas Galvydis išėjo. Prieš išeinant jis kreipėsi į mane: "Ar ne-galima būtų, ir ar nevertėtų dėstyti šį da-lyką lietuviškai?" Aš jam atsakiau, kad "dėstoma rusiškai dėl kariškos terminologi-jos stokos lietuvių kalboje, p. generole!" — "o jūs, pulkininke, paprašykite, lektorius, kad jie, nelaukdami, kol komisija štabe iš-dirs tvirta kariška terminologija, patys palengva pakeistų rusiškus pavadinimus lietuviškais."

Generolui išvykus, aš pranešiau jo pa-geidavimus p.p. lektoriams bet dauguma jų buvo tos nuomonės, dėl terminų vienodumo palaukti kol štabas juos sutvarkys visai kariuomenei.

Tuo būdu kurį laiką paskaitos buvo skai-tomos rusų kalba, tuo laiku suprantama visiems kursų dalyviams. Bet pono generolo Galvydžio noras buvo pildomas. Oficialiai terminai spaudoje pasirodė tik I kursantų laidą jau išleidus. Praktiškiems pratimams vadovauti rikiuotei, atsiųsdavo man rikiuo-tės kuopą, stovėjusią Kaune.

Kursantų apmokymui jojime buvo atsiun-čiamas raitelių pulko eskadronas, rotmistro Glinskio vadovaujamas. (Gudų dalinys, apie kurį jau buvau minėjęs).

Maisto paruošimui ir patalpose švaros palaikymui, man paprašius buvo atsiųsti žmonės iš boševikų karo belaisvių lagerio.

Vėlykoms klausytojai išvažinėjo į namus ir atostogoms pasibaigus, tvarkingai suva-žiavo atgal. Tuo būdu, mokslas tęsėsi arti 5 mėnesių. Pas kapitoną Dirmantą klausy-tojai jau darė topografines apylinkių nuo-traukas, majoras Šilingas supažindino juos Kauno stotyje su geležinkelių semaforų, tunelio, depo ir kitais įrengimais. Bendrai lektorių užsibrėžtoji programą ėjo prie ga-lo. Bet tuo laiku prasidėjo Lenkų — Sovietų karas.

Pradžioje laimė buvo lenkų pusėje. Jie jau užėmė didesnę dalį Ukrainos ir Gudi-jos: Kijevą, Minską, Vitebską. Bet, kai so-vietų kariuomenė sukoncentravo jėgas ir metė jas į lenkų frontą, lenkų kariuomenė neatlaikė ir pradėjo trauktis, o vėliau pa-niškaai bėgti per Vilniaus ir Gardino sritis ir taip bėgančiųjų banga dasirito iki Varšu-vos.

(Bus daugiau)

Lietuvos Kariuomenės Šventės Minėjimas Worcestery

Lapkričio 24 d. Worcesterio Tremtini; B-nės Valdyba Lietuvių Klubo salėje suruošė gražų Lietuvos Kariuomenės paminėjimą.

Apie Lietuvos karinę tradiciją paskaitą laikė maj. L. Leknickas. Tylos ir susitaupymo minute buvo pagerbti žuvę už Lietuvos laisvę kariai, savanoriai — kurėjai ir partizanai.

Meninę minėjimo programos dalį išpildė buvę Lietuvos Operos Solistai: Juzė Augaitytė ir Ipolitas Nauragis. Į minėjimą prisirinko svečių pilnutė salė, ne tik worcesteriečių, bet ir iš Bostono, jo apylinkių bei New Yorko. O peros solistų koncerto pradžioje Ipolitas Nauragis padainavo: "O Kas Sodai..." liet. liaudies daina, harmonizuota J. Karnavičiaus; "Augo girelėje" (Dambrausko), "Tamsioje Naktelėje" (St. Šimkaus). Operos sol. Juzė Augaitytė padainavo: "Lakstingalėlė iš Tėvynės" (Alf. Miklusio), "Už Stalo Sėdžiu" (A. Račiūno), "Nauja Daina" (Gailevičiaus).

Antroje koncerto dalyje Op. sol. Ip. Nauragis padainavo: "Baladę" (Ro Folli, "Mefisto Serenadą" iš operos "Faustas" muz. Gounod. Op. Sol. Juzė Augaitytė: Ariją iš operos "La Wally", muz. Catalovy; Ariją iš operos "Madame Butterfly" muz. Puccini.

Ir koncerto užbaigimui operos solistai padainavo duetą iš operos "Don - Žuanas" muz. Mocarto. Solistam akomponavo amerikietė Antoinette Giannini.

Puikios gėlių puokštės, kurias solistams įteikė dvi tautiniai rūbais pasipuošusios lietuvaitės, ir gausūs publikos aplodismentai mūsų mieliems solistams buvo graži dovana už taip jaukioje nuotaikoje praėjusį koncertą. Atvykęs iš New Yorko buvęs BALFo igaliotinis tremtiniam p. Valaitis, tarė jautrų žodį į susirinkusius ir paragino aukoti pasilikusiems ir vargstantiems Europoje lietuviams. Ir čia pat po koncerto pasiūkusių tremtinių šalpai buvo suaukota \$325.00 doleriai.

Po minėjimo p. M. Vaišnorienės namuose buvusių lietuvių karių korporacijos "Ramovė" Worcesterio skyrius mūsų operos solistų garbei suruošė vakarienę kurią atsilaukė BALFo atsotovas p. Valaitis Worcester-

RADIO ŽINIOS

Lietuvių Radio Korp. radio programa, sekmadi., lapkr. 25-tą per stotį WHEE, 1090 kil. (netoli WBZ stoties) 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantis:

- 1—Muzika.
- 1—Falcons Orkestra
- 2—Dainos.
- 3—Magdūtės Pasaka.

Po programos prašome parašyti laišką ar atvirutę į stotį WHEE, Lithuanian Program 35 Court St., Boston, Mass., pranešdami kokias orkestras, dainininkus ir dainininkes norit išgirsti, o biznio reikalais rašykite ofiso adresu: 502 E. Broad way, So. Boston 27, Mass.

AL.T. SAJUNGA, WORCESTERIO SKYRIUS ŠEŠTAD., GRUODŽIO (Dec.) 1, 1951 LIETUVIŲ KLUBO SALĖJE - 12 VERNON GATVĖS — Ruošia — LINKRMĄ ŠOKIŲ VAKARĄ Pradžia 7:30 val. vakare GROS BARTASIAUS KAPELA

Pelnas bus skiriamas tremtiniam ir ligojimams pasilikusiems Vokietijoje.

WORCESTERIO LIETUVIAMS

Kodėl operos solistė Juzė Augaitytė negalėjo giedoti pamaldų metu Aušros Vartų parapijos bažnyčioje, lapkr. 25 d. (sekmadienį)?

Solistė atvykus į Worcesterį lapkričio 23 d. ir sutikus pagiedoti pamaldų metu (sekmadi. lapkr. 25 d.), mes kreipėmės į Aušros Vartų parapiją, prašydami leidimo. Tuo metu parapijos klebonas kun. K. Vasys buvo išvykęs į Canadą ir pažadėjęs grįžti sekmadi. lapkr. 25 d. Vikaras kun. Jutkevičius principiniai sutiko, kad sol. Juzė Augaitytė galėtų giedoti, tačiau rezervavo pasikalbėti su parap. vargonininku, kurio tuo metu nebuvo namuose. Laukėme grįžtant parapijos klebono kun. Vasio, anksti sekmadienį. Sekmadienį, lapkr. 25 d. 9 val. ryto vienas iš Trem. B-nės Val-

dybos narių skambino į Aušros Vartų parapiją, klebonas kun. Vasys dar nebuvo grįžęs.

Mums buvo atsakyta, kad dėl techniško nepasirengimo parapijoje Sol. Juzė Augaitytei giedoti būtų netikslu.

Taigi, ne dėl J. Augaitytės ir ne dėl Tremt. Valdybos kaltės suplanuotas ir koncerto metu paskelbtas solistės giedojimas bažnyčioje nebuvo įvykdytas. Gerų norų buvo iš abiejų pusių, tačiau nesant namuose parapijos klebono kun. Vasio, tai atsitiko.

Jau pamaldų metu parvykęs klebonas, sužinojęs įvykį labai apgailestavo.

Apgailestaujame šį įvykį ir mes, ir drauge atsiprasome visus pamaldose dalyvavusius.

Worc. Tremt. B-nės Valdyba

rio Lietuvių Amerik. Veteranų posto pirm. A. Salaševičius ir gausūs būrys worcesteriečių.

Lapkričio 25 d. (sekm.) Aušros Vartų parapijos bažnyčioje buvo pamaldos už žuvusius laisvės kovose Lietuvos karius, pritaikyta šventei pamokslą pasakė prof. kun. Dambrauskas. Iš šventės parengimo gautas pelnas skiriamas Lietuvos Laisvės Põhdui ir Lietuvos Karo invalidų šalpai.

J. Sūdavas

Studentų Dėmesiu !!

Š.m. gruodžio mėn. 2 d., 11:30 val., Meno Mėgėjų Ratelio patalpose yra šaukiamas —

STUDENTŲ SUSIRINKIMAS

Visi collegos-ės, lankantieji universitetus ir kolegijas ir gyvenantieji Worcester'yje, yra kviečiami dalyvauti.

Valdyba

BOSTON, MASS.

INTERNATIONAL INSTITUTE NAME

Kalėdų sezonas International Instituto name, 190 Beacon gatvės, Bostone, prasidės gruodžio 5-tą, 2:30 val. po pietų, su muzikališka programa ir arbatėle, kuria, suruoš "Senior Advisory Council". Instituto namas papuoštas gražiai su Kalėdų žaliuynas.

Programą išpildys Paul Tibbetts baritonas; smuikininkas, Rudolf Patmagrian; taipgi Mrs. Friedl Haberler, mezzo. Dalyviai sykiu dainuos įvairių kraštų kalėdinės dainas.

Po programos, laike arbatėlės, svečiai bus pavaišinti nepaprastais seno pasaulio pyragaičiais, namėj pagamintais: Ponia A. Namakys, iš West Roxbury, yra "Senior Advisory" tarybos pirmininkė. Programos rengimo komisijon įeina ponios Victoria Nurkse, Cambridge; B. F. Forde, Brookline; ponias S. Mockus, Dorchester; ponias Harry Gans, Cambridge; Pyragaičių kepimo komitetas susideda: Ludwig Davidson, Dorchester; Z. Zaporowicz, Dorchester; E. Habinowska, Belmont; M. Saul Dorchester; J. Picard, Boston ir L. Rošenbaum, Belmont. Tarp tarybos narių randasi ir lietuvaite — ponias Amelia M. Aleksa, So. Boston.

The International Institute of Boston, Inc.

Susivienijimo Kuopos Svarbus Susirinkimas

SLA 57 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 6-tą dieną, 1951 mt., Klubo salėje, 12 Vernon gatvės. Pradžia 7:30 val. vak.

Visi nariai būtinai turite dalyvauti šiame susirinkime, nes bus nominacijos Centro Valdybos ir 57 kp. Valdybos. Tai yra svarbus susirinkimas. Kviečia visus narius.

Ant. Kraučialis, Sekr.

Worcesterio Tremtinių B-nės Valdyba Dėkoja

1) Lietuvos Operos Solistams: Juzei Augaitytei (iš Philadelphia) ir Ipolitui Nauragiui, išpildžiusiems puikią koncertinę programą Lietuvos Kariuomenės šventės minėjime.

2) Poniai M. Vaišnorienei už nuoširdžią moralinę ir materialinę paramą, koncerto suruošimui.

3) Poniai ir ponui Kielams už lietuviškai svetingą ir nuoširdžią globą mūsų malonios viešnios operos solistės Juzės Augaitytės iš Philadelphiajos.

4) Poniai A. Urbanavičiui už paslaugas ir darbą, rengiant šventę ir jos metu.

5) Ir visiems svečiams ir mieliems Worcesteriečiams už gausų dalyvavimą Lietuvos Kariuomenės šventės minėjime.

Worc. Trem. B-nės Valdyba

Šv. Liudviko Dr-jos Metinis Susirinkimas

Šv. Liudviko Dr-jos metinis susirinkimas įvyks pirmadienį, gruodžio 3, 1951. Visi šios draugijos nariai malonėkite dalyvauti, nes bus renkama nauja valdyba ir bus kitų naujų priėmimas.

P. Rapeika, rašt.

Šokių Vakarai

ALT Sajungos Worcester, Mass. skyrius, š. m. gruodžio (Dec.) mėn. 1d. Lietuvių Klubo salėje, 12 Vernon gatvės ruošia linksmą šokių vakarą. Pradžia 7:30.

Visas pelnas bus skiriamas Vokietijoje pasilikusiems ligojimams ir seneliams šelpti.

Poniai Ar Panelei

Išnuomuojamas šviesus kambarys antrame aukšte. Teirautis kasdien nuo 11—2 val. ir nuo 6 - 8 v., 4 Columbia gatvės, antras aukštas.

LIETUVIŠKAS PAGERBIMAS VYSKUPIUI, JO EKSELENCIJAI JONUI J. WRIGHT'UI. —

Siandiena Worcester, Mass. miestas ir vyskupiją visa Triumfalai yra pasipuošę labai praklinia dvasia. Nes visos vyskupijos LIETUVES — KATALIKES MOTERYS pasiryžę yra Nuosirdžiai pagerbti savo ganytoją, Jo Eksk. vyskupą J. J. Wright'ą.

Nuo amžių atsilygėjęs vaisingumu ir kitiems pagarba, Lietuvos - katalikės moterys ir dabartyje palaiko tą šv. tradiciją, Tat ir rengia labai puikų pagerbtuvių bankietą 1951 m. gruod. 2 d. Sheraton viešbutyje su patranklia lietuviška programa.

Iniciatorės šio pirmojo ir istorinio pabūvio — yra pasisventusios Lietuvos moterys, Moterų Sajungos Centro pirm. p. Julė Mack—Našukaitė, "M.D." redaktorė — p. Matilda Pauliukonienė, p. Ona Sidabrienė, p. A. Vaškelevičienė, Bendrai išvien su daugeliu moterų draugių Bažnyčiai ir Lietuvai ištikimū.

Programos meniška — dalį išpildys šv. Kazimiero, Aušros Vartų Parapijų, ypač D.P. chorai aukašalsniai, pasipuošę tautišku r'bu, O bankietė dalyvau: daug viešnių ir iš apylinkės kolonijų: Atholio, Gardnerio, Clintono, Fitchburgo, Millbury ir kitų miestų. Svečių tarpe bus ir visi lietuviai kunigai: Aug. Petraitis, K. A. Vasys, P. Jura'tis, prof. P. Dambrauskas, S. J. Vembrė, J. J. Bakanas, J. C. Jutkevičius, M. Tamulevičius, Alf. Volungis, Br. Mažukna, Alb. Jankauskas ir vyskupijos kancleris — prelatas J. F. Gannon'as.

Luksusinio viešbučio puošnioje salėje, gelėmis papuoštoje, Amerikos - Lietuvos vėliavomis ir rūtomis gražiai išdabintoje, Prie svečių stalo garbingiausioje vietoje sykiu su oficijalu Prelatu J. J. Reily, matysime SVETI, apie kurį čia noriu aprašyti.

Jaunos, garbingai praklinios Worcester'io, Mass. vyskupijos, Kuri popiežio Pijaus XII 1950 m. sausio 14 d. tapo įsteigta, Pirmuoju ir dabartiniu vysk upu, aukšto mokslo ir dorybių vyrų, Yra Jo Eksk. Jonas - Juozas Wright'as, bostonietis gimimu.

Garbingas Ganytojas nėra visai svetimas ir mūsų tautiečiams, Jis dirbo kruopščiai ir sunkiai, kaip vyskupijos kancleris, ir profesorius Bostono kunigų seminarijoje, o kaip vyskupas, Visiems buvo tikras bičiulis — patarėjas, ypač BROLIAMS LIETUVIAMS.

Šį margaspalvį pasaulį jis džiaugsmingai išvydo, užgimęs 1909 m. liepos 18 d. garsiam Boston - Dorchester, Mass. mieste, Iš labai dievotų ir pavyzdingų Jono ir Enrietos Cokely-W right'o tėvų. Ir nuo pat mažens apylinkėje buvo pavyzdingiausiu vaiku.

Jaunystėje verždamasis į aukštojo mokslo vėrsūnę, Jis lankė uoliai kolegiją savo gimtinės Dorchesterio mieste, Vėliau gi Romoje garsiam šv. Grigaliaus universitete Tampa vainikuotas šv. Teologijos Doktaro laipsniu.

Jo skaisčios jaunystės idealai išsipildė su kaupu didžiu: 1935 m. gruodžio 8 d. Romoje jis tapo įsventintas kunigu, ir už šventą gyvenimą, dorybes — popiežiaus giliai įvertintas, 1947 m. birželio 30d. konsekruotas tituliariu Aegėjos vyskupu,

Kaip žmogus — yra labai šviesus proto, aukso širdies ir minčių, Kaip mokslavysis — apvainikuotas net dvejomis daktaratu, Kaip kunigas — šventas, pavyzdingas, uolus savo pareiga, Kaip vyskupas — darbas jau įrodė, kad N. Anglijoj visiems yra pažiba.

Matydamas taip praklinia ir dorybėmis puošta asmenybę, Jo šventenybė Pijus XII paskyrė jį PIRMUOJU WORCESTERIO VYSKUPU, Iš Springfieldo atskirtos naujos vyskupijos, išskiminga bula, Ir jis tapo aukščiausiu Ganytoju net 245,000 pavestų jam sielų.

Vos tik pirmą syk įžengęs į savo naujos diecezijos ribas, Jisai jau suspėjo užkariauti visų tikinčiųjų protus ir sielas, Tas pasireiškė laikė jo ingresso į šv. Povilo katėdros patalpas, Arba viešą Worcester Auditoriume pagerbimą daug tūkstantinės minios.

Vos, tik per pusantų metų savo nuostabiai ugningos darbuotės, Veiklusis vyskupas suspėjo jau daug ką gero nuveikti: Vizitavo savo visas 97 parapijas ir dar sutvėrė 8 naujas, Geg. 4 d. 1951 m. įsteigė katal. laikraštį "THE CATHOLIC FREE PRESS",

spaudz. 22,000 kopijas.

Pradėjo statyti \$7,000,000 vertės šv. Vincento modernę, antrą ligojinę, Organizavo visas katalikes vyskupijos moteris su jų centru, Įsteigė modernią Kapcellariją, mergaitėms akademiją, labdarybės namus, Ypač WAAB radio pusvalandį su kasdieniu vakare rožančių.

Apie jo stambius darbus pradėtus ir katalikiško veikimo planus, Apie jo malonų asmenį, jo vieša gražybybe, išminties aruodus, Jau skamba plačiai laikraštyje, Vatikane, visame Amerikos kontinente, Todėl ir mums lietuviams yra didi garbė pagerbti jį savo tarpe.

Taigi ir mes visi — žlagimiai ir ateiviai — pasauliečiai ir dviasikijsia lietuviai, Nuosirdžiausiai linkėjame savo mylimajam Ganytojui — Dievo palaimos, puikiausios geležinės sveikatos, našių darbo vaisių, Ypač trokštame neuligo jį matyt Bostono arkivyskupu ir Amerikos kardinolu.

AD MULTOS ANNOS! — ilgiausiu, laimingiausiu daug metų, Ir dar garsesni, tikrai nuoširdų lietuvišką VALIO! Garbingai prakliniam vyskupijos ir uoliam SIELOVADUI, Pirmajam Worcester'io, Mass. ir lietuvių mylimam Vyskupui.

Gyvuok su mumis dar ilgai, visiems būk prakliniu švyturiu, Vyskupijai ir katalikybėi šviesk. rodyk kelią savo plunksna, To mes ir trokštame iš mūsų Jus mylinčių lūpų ir širdžių, Šios dienos brangiam SVEČIUI, Jo Ekscelencijai J. J. WRIGHT'UI !!! PADANGĖS ARAS.— (KUN. S. J. VEMBE)

Metinis Susirinkimas

Moterų Sajungos 5-tos kuopos metinis susirinkimas įvyks 3 o gruodžio, 7:30 val. vak., šv. Kazimiero bažnytinėje salėj.

Gerbiamos narės visos dalyvaukime, yra svarbu, nes bus renkama valdyba.

5-ta kuopa plačiai veikia ir kitose organizacijose, taip tai, Women's Forum of Worcester County ir Diocesan League of Catholic Women.

Po susirinkimo bus Kalėdinis baliukas. Rengimo Komitetas

Šv. Jurgio Draugos Susirinkimas

Šv. Jurgio pašalpinės draugijos svarbus metinis susirinkimas bus penktadienio vakare, gruodžio 7-tą, 7:30 valandą vakare, Lietuvių Piliiečių Klubo svetainėje, 12 Vernon gatvės. Šis susirinkimas kiekvienam nariui labai svarbus. Bus renkama valdyba ateinantiems 1952 metams. Bus įstatų pataisymas, kas reikalinga tolimesniam laikui. Nauji nariai prašomi ateiti prisirašyti, o seni nariai užsimokėt savo duokles, kad neliktūmet skolingi.

Antanas V. Dailida, pirm.

Biznierių Susirinkimas

Worcesterio Lietuvių Biznierių ir Profesjonālų Draugija turės metinį susirinkimą gruodžio (Dec.) 5-tą (trečiadienį) kaip 7:30 valandą vakare, Worcester Brewing Co. svetainėje. Bus užkandžių ir skanių gėrimų. Ten irgi įvyks metiniai rinkimai ir nutarimai surenkant metinį balių. Bus pinigiska "Attendance Prize". Prašome narius su savo žmonomis skaitlingai atsilankyti irgi savo draugus biznierių atsivest, kur dar nėra nariai ir jos prirašyt prie šios garbingos organizacijos.

Su pagarba, Vyt. Skrinska (Pirm.,

AR NORI GERA VARTOTĄ AUTOMOBILĮ ?

— Kreipkities pas —

JOE SIMMS MOTOR SALES

579 MILLBURY STREET - WORCESTER, MASS.

Lietuvis savininkas JUOZAS ŠIMAKAUSKAS

Valandos nuo 9 ryto iki 7 vakare

Šeštadieniais nuo 9 iki 5 po pietų

TEL. 3-1572

MAGAY & BARRON

OPTIKIERIAI

TEL. 3-3504

368 MAIN GATVĖS — prieš Foster, gatvę

Worcester 8, Mass.

STANLEY'S FRUIT STORE

Specializuoja Sudaryme Vaisių Dėžutes

BUS. Tel. 5-3859

RES. Tel. 5-7552

650 MAIN STREET

10 CARGILL AVI

Worcester, Mass.

Laidotuvių Patarnavimas

Žemiausios Kainos, Pradedant \$200.

MATHEW A. CINSKY

340 HARDING GATVĖS

TEL. 5-581